

**ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ
2015 – 2018**

ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ – ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2019

Αθήνα, 6 Ιουνίου 2019

Αξιότιμες και αξιότιμοι συνάδελφοι,

Ενόψει του επικείμενου **Πανελληνίου Διαγωνισμού Υποψηφίων Δικηγόρων Α' Εξεταστικής Περιόδου 2019**, η Ε.Α.Ν.Δ.Α. εκδίδει το παρόν τεύχος το οποίο περιέχει όλα τα θέματα του Πανελληνίου Διαγωνισμού Υποψηφίων Δικηγόρων συμπεριλαμβανομένων και των πιο πρόσφατων θεμάτων, ήτοι αυτών της Β' εξεταστικής περιόδου 2018.

Η Ε.Α.Ν.Δ.Α. επιθυμώντας να επιβοηθήσει όσο το δυνατόν περισσότερο τη μελέτη των συναδέλφων, ενίσχυσε φέτος τα Εντατικά Σεμινάρια Προετοιμασίας Υποψηφίων Δικηγόρων - Α' 2019, με συνολικά 15 εισηγήσεις διάρκειας άνω του ενός μηνός, οι οποίες καλύπτουν όλους τομείς των εξεταζόμενων μαθημάτων.

Σκοπός της παρούσας έκδοσης είναι σε συνδυασμό με τα Εντατικά Σεμινάρια Προετοιμασίας Υποψηφίων Δικηγόρων - Α' 2019, να βοηθήσει, κάνοντας πληρέστερη, την προετοιμασία όλων των Υποψηφίων Δικηγόρων που θα λάβουν μέρος στον επικείμενο διαγωνισμό.

Το Δ.Σ. της Ε.Α.Ν.Δ.Α. σας εύχεται από καρδιάς **Καλή Επιτυχία!**

ΓΙΑ ΤΟ Δ.Σ. ΤΗΣ Ε.Α.Ν.Δ.Α.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΒΑΡΚΙΩΤΗΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΑΓΓΕΛΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	3
ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	9
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	13
ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΚΑΙΟ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	18
ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ	27

ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Β' 2015

Μετά από προεξέταση και προσυνηννόηση με τον δερματολόγο του, κ. Ιωάννη (Ι), ο ασθενής Αντώνης (Α), 20χρονος φοιτητής, μετέβη στις 30.10.2011 στο ιατρείο του Ι προς αφαίρεση δερματικών θηλωμάτων στην περιοχή του προσώπου έναντι συμφωνημένης αμοιβής. Πριν από την αφαίρεση ο Ι συνέστησε, όπως συνηθίζεται σε παρόμοιες περιπτώσεις, την πλύση του σημείου με διάλυμα οξικού οξέως προς εντοπισμό αόρατων θηλωμάτων. Η κυρία Πηνελόπη (Π), επί σειρά ετών βοηθός του Ι, πήρε από το ράφι ένα μπουκάλι με το υγρό και άρχισε να το επαλείφει σε επαρκή ποσότητα στο δέρμα του Α. Αμέσως μετά την πρώτη επάλειψη ο Α διαμαρτυρήθηκε για πόνο και η Π σταμάτησε αμέσως τη θεραπεία. Ο Α είχε υποστεί τοπικά εγκαύματα τρίτου βαθμού. Όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων, το μπουκάλι περιείχε αυτούσιο οξικό οξύ και όχι διάλυμα, όπως προδιαγράφεται από την θεραπευτική διαδικασία. Μετά από θεραπευτική αγωγή αρκετών εβδομάδων από ειδικό εγκαυματολόγο ιατρό θεραπεύτηκαν τα εγκαύματα του Α και, στη συνέχεια, χρειάστηκε να γίνει και πλαστική εγχείρηση στο πρόσωπο, η οποία ήταν επιτυχής και οδήγησε στην πλήρη αποκατάστασή του. Ο Α είχε συνολικές ιατρικές δαπάνες 2.500 ευρώ για την αποκατάστασή του και θεωρεί ότι πρέπει να πάρει και 75.000 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης.

- 1) Ποια είναι, από άποψη ενοχικού δικαίου, η σχέση που συνδέει τον Ι και τον Α;
- 2) Ποια πρόσωπα και με βάση ποιες διατάξεις ευθύνονται για τον τραυματισμό του Α;
- 3) Ενώπιον ποιου καθ' ύλην αρμοδίου δικαστηρίου θα ασκηθεί η αγωγή του Α;
- 4) Με βάση το άρθρο 932 ΑΚ, κρίνετε εύλογο και βάσιμο το ποσό της χρηματικής ικανοποίησης που ζητεί ο Α από τον Ι;
- 5) Μπορεί ο Ι, εναγόμενος από τον Α, να προσεπικαλέσει στην εκκρεμή δίκη την ασφαλιστική του εταιρία Γ, με την οποία έχει συνάψει έγκυρη ασφάλιση αστικής επαγγελματικής ευθύνης; Αν ναι, ποιο θα είναι το βασικό περιεχόμενο και το αίτημα της προσεπίκλησης του Ι;

Α' 2016

Ο Α, κάτοικος Πειραιώς, έχει κατά του Β, κατοίκου Αθηνών, απαίτηση από καθυστερούμενα μισθώματα, ύψους 100.000 ευρώ, η οποία (απαίτηση) του έχει επιδικαστεί με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία έχει καταστεί ήδη τελεσίδικη. Ο Β, έχοντας και άλλα χρέη προς τρίτους και αποσκοπώντας να «περισώσει» την περιουσία του από τους δανειστές του, μεταβιβάζει λόγω γονικής παροχής στον ενήλικο υιό του Γ, κάτοικο Κορίνθου, ένα ακίνητό του που βρίσκεται στην Κόρινθο, αξίας 40.000 ευρώ, ενώ ένα άλλο ακίνητό του, αξίας 70.000 ευρώ, που βρίσκεται στη Λάρισα, το μεταβιβάζει λόγω δωρεάς εν ζωή στην επίσης ενήλικη θυγατέρα του Δ, κάτοικο Αθηνών. Μετά από αυτά, ο Α, επικαλούμενος την παραπάνω τελεσίδικη απόφαση και ισχυριζόμενος ότι τα παραπάνω ακίνητα αποτελούν τα μοναδικά εμφανή περιουσιακά στοιχεία του Β, ασκεί αγωγή κατά των Β, Γ και Δ, με την οποία ζητά: α) Τη διάρρηξη των μεταξύ Β και Γ και Β και Δ δικαιπραξιών ως καταδολιευτικών, β) Να υποχρεωθεί καθένας από τους Γ και Δ να αναμεταβιβάσει την κυριότητα του ακινήτου του

στον Β, γ) Να κηρυχθεί η απόφαση που θα εκδοθεί προσωρινά εκτελεστή, και δ) Να καταδικαστούν οι Β, Γ και Δ στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης του Α.

Ερωτάται: 1) Είναι νόμιμα τα παραπάνω αιτήματα της αγωγής;

2) Η αγωγή ασκείται ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Είναι υλικά αρμόδιο το Δικαστήριο αυτό;

3) Απαιτείται εγγραφή της αγωγής στα βιβλία διεκδικήσεων;

4) Υπό τα ανωτέρω δεδομένα ο Β μπορεί να αμφισβητήσει την ύπαρξη ή το ύψος της απαίτησης του Α κατ' αυτού;

5) Ο εναγόμενος Γ προς απόκρουση της αγωγής ισχυρίζεται ότι αυτή ασκήθηκε σε τοπικά αναρμόδιο Δικαστήριο λόγω του ότι είναι κάτοικος Κορίνθου. Ορθά παραπονείται;

6) Προς απόκρουση της αγωγής αμφότεροι οι Γ και Δ ισχυρίζονται ότι δεν γνώριζαν ότι ο οφειλέτης πατέρας τους Β απαλλοτριώνει προς βλάβη του Α. Είναι βάσιμος ο ισχυρισμός τους;

7) Ο Β προς απόκρουση της αγωγής ισχυρίζεται ότι έχει εμφανή περιουσιακά στοιχεία και συγκεκριμένα ότι είναι κύριος οικοπέδου στη Μύκονο, αξίας 250.000 ευρώ. Τι συνιστά ο ισχυρισμός αυτός; Σε περίπτωση που αποδειχτεί και ουσιαστικά βάσιμος ποία η τύχη της αγωγής;

8) Η αγωγή γίνεται δεκτή. Οι Β, Γ και Δ ασκούν κοινή έφεση επισυνάπτοντας στην έκθεση κατάθεσης παράβολο 200 ευρώ. α) Ποιο είναι το αρμόδιο για την εκδίκαση της έφεσης Δικαστήριο; β) Ορθά ο εφεσίβλητος Α ισχυρίζεται ότι για το παραδεκτό της έφεσης έπρεπε καθένας εκ των εκκαλούντων Β, Γ και Δ να καταθέσει παράβολο 200 ευρώ;

Παρατήρηση: Σε καθεμία από τις απαντήσεις σας να παραθέτετε και τους αριθμούς των άρθρων (με παραγράφους και εδάφια) του Αστικού Κώδικα και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στα οποία στηρίζονται οι απαντήσεις σας.

B' 2016

Ο Α συμφωνεί με τον Β, ο οποίος είναι πολιτικός μηχανικός και ενεργεί στη συγκεκριμένη περίπτωση ως νόμιμος εκπρόσωπος της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία Γ, να κατασκευάσει σε οικόπεδο ιδιοκτησίας του στο Διόνυσο Αττικής μια μονοκατοικία. Ειδικότερα, συμφώνησαν να προχωρήσει στη μελέτη και εκπόνηση των απαραίτητων σχεδιαγραμμάτων, στην επίβλεψη των οικοδομικών εργασιών που θα εκτελεστούν στο ως άνω οικόπεδο αλλά και στην εκτέλεση των εργασιών αυτών με συνεργεία εργατοτεχνιτών που θα επιλεγούν, θα προσληφθούν και θα παίρνουν εντολές από τον Β, με την ιδιότητα πάντοτε του νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας Γ, χωρίς καμία ανάμειξη του Α. Επίσης συμφώνησαν ότι τα οικοδομικά υλικά θα αγοράζονται από την εταιρεία Γ και θα τοποθετούνται στο εκτελούμενο έργο, χωρίς και πάλι καμία ανάμειξη του Α. Η εταιρεία Γ προκειμένου να καλύψει την αστική της ευθύνη για τυχόν ατυχήματα σε εργαζομένους για την εκτέλεση του έργου, συνήψε ασφαλιστήριο για την κάλυψη της αστικής της ευθύνης με γνωστή ασφαλιστική εταιρεία. Κατά την εκτέλεση του έργου συνέβη ένα ατύχημα: προξενήθηκαν σωματικές βλάβες σε κάποιο ανήλικο παιδί, που είχε εισέλθει με άλλα παιδιά στο εργοτάξιο για να παίξουν, σε ημέρα αργίας.

Ερωτήματα:

1. Ποιά η σχέση που συνδέει τον Α με τον Β και την εταιρεία Γ;
2. Ο Α ευθύνεται για το ατύχημα που συνέβη στην προς εκτέλεση μονοκατοικία, ιδιοκτησίας του; Αν ναι, ποια είναι η νομική βάση;
3. Αν ο Α ευθύνεται, μπορεί να ευθύνονται παράλληλα με αυτόν ο Β ή/και η εταιρεία Γ;
4. Αν η Γ ευθύνεται (ή συνευθύνεται) για το ως άνω ατύχημα μπορεί να προσεπικαλέσει την προαναφερθείσα ασφαλιστική εταιρεία; Αν ναι, με ποια νομική βάση και ποια αιτήματα μπορεί να προβάλει;
5. Μπορεί/ούν ο/οι ευθυνόμενος/οι να ισχυριστεί/ούν ότι οι γονείς του ανηλίκου ευθύνονται για το ως άνω ατύχημα; Αν ναι, με ποια νομική βάση και με ποιο αίτημα;
6. Εκτός από την αποκατάσταση της σωματικής υγείας του ανηλίκου, μπορεί να ζητηθεί και χρηματική ικανοποίηση λόγω της στενοχώριας, που δοκίμασαν ο ανήλικος και οι γονείς του; Ποιοί είναι οι δικαιούχοι της αξίωσης αυτής;
7. Πώς προσδιορίζεται στη σχετική διάταξη το ύψος της χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης; Ποιοί παράγοντες συμπροσδιορίζουν το ύψος αυτής;
8. Τυχόν μόνιμη αναπηρία του ανηλίκου πώς αντιμετωπίζεται στο νόμο, στις διατάξεις περί αδικοπραξιών του ΑΚ;

Α΄ 2017

Ο Α, ο οποίος απεβίωσε στις 20.1.2005 στην Αθήνα, κατέλιπε, με την από 15.5.2001 ιδιόγραφη διαθήκη του, ολόκληρη την κινητή και ακίνητη περιουσία του στην κόρη του Β, μοναδικό τέκνο από το γάμο του με την προαποβιώσασα αυτού σύζυγό του Σ. Η ως άνω ιδιόγραφη διαθήκη δημοσιεύθηκε και κηρύχθηκε κυρία στις 2.10.2005, η δε Β αποδέχθηκε νομότυπα την επαχθείσα σ' αυτήν κληρονομιά στις 10.11.2008. Κατά το χρόνο του θανάτου του Α ευρίσκοντο στη ζωή οι αδελφοί αυτού Γ και Δ, οι οποίοι, ισχυριζόμενοι ότι η προαναφερόμενη ιδιόγραφη διαθήκη φέρει εσφαλμένη ημεροχρονολογία, ζήτησαν την ακύρωση αυτής, με αγωγή την οποία άσκησαν κατά της Β στις 15.1.2008 ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

Ερωτάται: α) Σε ποιες ενέργειες πρέπει να προβεί η Β ώστε να θεωρηθεί νομότυπη η αποδοχή της κληρονομιάς εκ μέρους της και ν' αποκτήσει την κυριότητα των κινητών και των ακινήτων κληρονομιαίων πραγμάτων; Ποιος ο χρόνος επαγωγής της κληρονομιάς στην από διαθήκη διαδοχή και ποιος στην από το νόμο (εξ αδιαθέτου) διαδοχή;

β) Ασκει έννομη επιρροή στην κτήση της κληρονομιάς το γεγονός ότι η Β αποδέχθηκε την επαχθείσα σ' αυτήν κληρονομιά τρία και πλέον έτη μετά τον θάνατο του πατέρα της και τη δημοσίευση της διαθήκης;

γ) Με την εκδοχή ότι η ιδιόγραφη διαθήκη φέρει όντως εσφαλμένη ημεροχρονολογία ασκεί τούτο έννομη επιρροή στην εγκυρότητά της;

δ) Έχουν έννομο συμφέρον οι Γ και Δ να ζητήσουν την ακυρότητα της ιδιόγραφης διαθήκης του Α;

ε) Το γεγονός ότι η ιδιόγραφη διαθήκη δημοσιεύθηκε και κηρύχθηκε κυρία παράγει τεκμήριο γνησιότητάς της; Σε ποια περίπτωση μπορεί να παραχθεί αυτό το τεκμήριο;

στ) Εάν η κληρονόμος Β, προκειμένου να εισπράξει χρήματα από το τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε αποκλειστικά στο όνομά του ο πατέρας της, ζητήσει την έκδοση του πιστοποιητικού περί του κληρονομικού της δικαιώματος (κληρονομητηρίου):

i) σε ποιο δικαστήριο πρέπει να απευθύνει την αίτησή της;

ii) η Τράπεζα έχει δικαίωμα να της αρνηθεί την ανάληψη των χρημάτων παρά την προσκόμιση του ως άνω πιστοποιητικού (κληρονομητηρίου);

Σημείωση: Να δοθεί σύντομη και σαφής απάντηση σε κάθε ερώτηση χωριστά και να παρατεθούν στο τέλος κάθε απάντησης τα σχετικά άρθρα του ΑΚ και του ΚΠολΔ στα οποία στηρίζεται αυτή.

Β' 2017

Ο Ε εκμισθώνει για ένα χρόνο στο Μ διαμέρισμα ιδιοκτησίας του, που βρίσκεται στην οδό Ακαδημίας στην Αθήνα, για να το χρησιμοποιήσει ως κατοικία αυτού, της συζύγου του και των δύο ανήλικων παιδιών τους, με μηνιαίο μίσθωμα 400,00 ευρώ. Ο Μ καθυστερεί την πληρωμή δύο μηνιαίων μισθωμάτων. Ο Ε καταθέτει κι επιδίδει στο Μ αγωγή λόγω καθυστέρησης, με την οποία καταγγέλλει τη σύμβαση μίσθωσης και ζητά την επιδίκαση των καθυστερουμένων μισθωμάτων και την απόδοση της χρήσης του μισθίου διαμερίσματος. Ο Ε παραλαμβάνει το μίσθιο διαμέρισμα από το Μ το Φεβρουάριο του έτους 2017 και διαπιστώνει ότι κατά τη διάρκεια της μίσθωσης έχουν προκληθεί σ' αυτό ανεπίτρεπτες μεταβολές και φθορές. Το μήνα Οκτώβριο του ίδιου έτους, ο Ε ασκεί σε βάρος του Μ αγωγή και αξιώνει αποζημίωση για τις μεταβολές και φθορές.

Ερωτάται: 1) Ποιο δικαστήριο είναι καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιο για την εκδίκαση της αγωγής του Ε κατά του Μ λόγω καθυστέρησης;

2) Είναι έγκυρη η καταγγελία της σύμβασης μίσθωσης του Ε με την κατάθεση της αγωγής και την επίδοσή της στον εναγόμενο Μ;

3) Με ποιον τρόπο μπορεί ο Μ να καταστήσει αναποτελεσματική την καταγγελία της σύμβασης μίσθωσης από τον Ε;

4) Ποια θα πρέπει να είναι η απόφαση του δικαστηρίου για την αξίωση του Ε κατά του Μ για αποζημίωση, λόγω των μεταβολών και φθορών του μισθίου διαμερίσματος;

5) Με ποια άλλη διαδικασία θα ήταν δυνατό ο Ε να επιδιώξει την επιδίκαση των οφειλόμενων μισθωμάτων και την απόδοση της χρήσης του μισθίου διαμερίσματος από το Μ;

(Να αναφέρετε σύντομη αιτιολογία και διατάξεις των άρθρων στις οποίες αυτή στηρίζεται).

Α' 2018

Με ιδιωτικό συμφωνητικό που καταρτίστηκε στην Καβάλα, ο Α εκμισθώνει στο Β ένα καινούργιο διαμέρισμα στον Πειραιά για χρονικό διάστημα τριών ετών αντί μηνιαίου μισθώματος 350 ευρώ, που θα καταβάλλεται τις πέντε πρώτες μέρες κάθε μισθωτικού μήνα,

υποχρεωμένου του μισθωτή να καταβάλει και τις δαπάνες κοινοχρήστων. Ρητά συμφωνείται ότι ο μισθωτής υποχρεούται σε καλή χρήση του μισθίου, ευθυνόμενος για τις τυχόν φθορές που θα προξενηθούν σε αυτό κατά τη διάρκεια της μισθωτικής σύμβασης, υποχρεούται δε πέραν του μισθώματος να καταβάλει και τις δαπάνες κοινοχρήστων. Πέραν αυτών συμφωνείται ότι αρμόδια δικαστήρια για την εκδίκαση των διαφορών που θα προκύψουν από τη σύμβαση μίσθωσης είναι τα δικαστήρια της Καβάλας. Μετά την πάροδο του πρώτου έτους της μίσθωσης, ο μισθωτής δεν καταβάλει το συμφωνηθέν μίσθωμα για διάστημα πέντε μηνών, ούτε τις κοινόχρηστες δαπάνες. Πέραν αυτών προξενεί φθορές στο μίσθιο, καταστρέφοντας το μπάνιο και τα ντουλάπια κουζίνας. Για την αποκατάσταση αυτών θα απαιτηθεί δαπάνη ανερχόμενη σε 21.000 ευρώ.

Ερωτάται:

1. Τι δικαιώματα έχει ο εκμισθωτής κατά του μισθωτή από τη σύμβαση μίσθωσης; Με ποιες διατάξεις του ΑΚ δικαιούται να διεκδικήσει αυτά;
2. Υπάρχει εξασφάλιση του εκμισθωτή για τα οφειλόμενα μισθώματα και ποια είναι αυτή; Στην προκειμένη περίπτωση έχει κάποια εξασφάλιση ο εκμισθωτής;
3. Ποιο είναι καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της αγωγής; Ο όρος ότι αρμόδια είναι τα δικαστήρια της Καβάλας είναι δικονομικά νόμιμος;
4. Ο ενάγων ασκεί μια αγωγή για τα μισθώματα και μια αγωγή για τις φθορές. Κατά την ημέρα εκδίκασης της αγωγής των μισθωμάτων, η οποία σημειωτέον προσδιορίζεται εντός μηνός από την κατάθεση, αν ο μισθωτής καταβάλει όλα τα ληξιπρόθεσμα μισθώματα, καταργείται η δίκη με την καταβολή αυτή;
5. Ποιο είναι το καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της αγωγής αποζημίωσης από τις φθορές, γνώση των οποίων έλαβε γνώση ο εκμισθωτής στις 15-5-2017; Την αγωγή κατέθεσε στις 15-9-2017 και την κοινοποίησε στις 15-12-2017. Ποια ένσταση μπορεί να προταθεί κατά τη συζήτησή της;

B' 2018

A) Ο έμπορος Α οφείλει στο συνάδελφό του Β σημαντικό χρηματικό ποσό, την πληρωμή του οποίου εγγυήθηκε ο Γ με προφορική δήλωσή του προς τον Β και αποδοχή αυτής από τον τελευταίο. Ακολούθως ο Α αρνείται να εξοφλήσει την οφειλή του προς τον Β και αυτός (Ο Β) επιθυμεί να στραφεί κατά του Γ με βάση την ως άνω σύμβαση που είχε συνάψει μαζί του. Ο τελευταίος (Ο Γ) αρνείται την υποχρέωσή του, ισχυριζόμενος ότι η εγγύηση που παρέσχε στο Β ήταν άκυρη, αφενός μεν γιατί έγινε εν αγνοία του Α και αφετέρου γιατί δεν τηρήθηκε ο νόμιμος τόπος. Ερωτάται αν είναι βάσιμες οι αντιρρήσεις του Γ και εάν ο Β έχει δικαίωμα να στραφεί κατ' αυτού δικαστικά για την ικανοποίηση της αξιώσεώς του.

B) Ο Α, ιδιοκτήτης ανερχόμενου τηλεοπτικού σταθμού, διαπραγματεύεται την αγορά τηλεοπτικού παιχνιδιού με την εταιρεία Χ. Ο Β, ιδιοκτήτης μεγάλου τηλεοπτικού σταθμού, για να εμποδίσει την άνοδο και εξέλιξη του ανταγωνιστή του Α, προσφέρει στην εταιρεία Χ κατά πολύ υψηλότερο τίμημα και «αγοράζει» το παιχνίδι αλλά δεν το χρησιμοποιεί, αφού το πρόγραμμα του σταθμού του είναι πλήρες τουλάχιστον για τα επόμενα δύο έτη. Ο Α υφίσταται από την απώλεια της αγοράς του εν λόγω παιχνιδιού ανατροπή των σχεδίων του και ζημία υπολογιζόμενη σε 300.000 ευρώ. Μπορεί ο Α να προσφύγει δικαστικά και να ασκήσει τις αξιώσεις του κατά του Β; Σε καταφατική περίπτωση σε ποιες διατάξεις του ΑΚ στηρίζονται οι

αξιώσεις του και ποια είναι τα στοιχεία που πρέπει να επικαλεστεί για τη θεμελίωση της σχετικής αγωγής του.

Γ) Ο Δ ασκεί ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου διεκδικητική αγωγή (1094 ΑΚ) κατά του Κ με αίτημα να αναγνωρισθεί ότι είναι κύριος του διεκδικουμένου ακινήτου και να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να του το αποδώσει. Κατά τη συζήτηση της πιο πάνω αγωγής εισάγονται προς συνεκδίκαση και: α) η παρέμβαση του Λ, ο οποίος ισχυρίζεται ότι έγινε κύριος του ίδιου επιδίκου ακινήτου κατά τον αναφερόμενο τρόπο και ζητεί να απορριφθεί η προηγούμενη αγωγή, να αναγνωρισθεί αυτός κύριος του επιδίκου ακινήτου και υποχρεωθεί ο εναγόμενος να του το αποδώσει και β) η παρέμβαση της Τράπεζας Ε, ενυπόθηκης δανείστριας του Κ, η οποία (Τράπεζα) έχει εγγράψει υποθήκη μέχρι του ποσού των 100.000 ευρώ για εξασφάλιση απαίτησής της κατ' αυτού από τη χορήγηση δανείου. Με την εν λόγω παρέμβαση η Τράπεζα Ε ζητεί να απορριφθεί η πιο πάνω αγωγή του Δ. Να χαρακτηρίσετε το είδος των πιο πάνω παρεμβάσεων, τις διατάξεις του ΚΠολΔ στις οποίες αυτές θεμελιώνονται και να αναφέρετε τον τρόπο με τον οποίο αυτές πρέπει να έχουν ασκηθεί.

Δ) Ο Α άσκησε αγωγή κατά της ομόρρυθμης εταιρείας με την επωνυμία «Ν. ΝΙΚΟΛΑΟΥ - Κ. ΚΑΡΑΣ Ο.Ε.» με αίτημα να υποχρεωθεί αυτή να του καταβάλει το ποσό των 50.000 ευρώ ως υπόλοιπο πιστωθέντος τιμήματος από την πώληση ακινήτου του Α στην εναγόμενη εταιρεία. Επί της αγωγής αυτής εκδόθηκε η υπ' αριθ. 435/2017 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία υποχρεώθηκε η εναγομένη να καταβάλει στον ενάγοντα το πιο πάνω ποσό. Στις 20-4-2017 ο Α επέδωσε την απόφαση στην εν λόγω εταιρεία. Κατά της αποφάσεως αυτής άσκησε εμπρόθεσμα έφεση ο Ν. Νικολάου, ομόρρυθμος εταίρος της ως άνω εταιρείας, ο οποίος δεν συμμετείχε στη δίκη. Ερωτάται αν είναι παραδεκτή η άσκηση έφεσης κατά της παραπάνω απόφασης από τον ομόρρυθμο εταίρο της ως άνω εταιρείας.

ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ - ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

B' 2015

ΘΕΜΑ: Τον Ιανουάριο του 2014 απεβίωσε αιφνίδια στην Αθήνα συνεπεία καρδιακού επεισοδίου ο υπέργηρος Γ, του οποίου η σύζυγος είχε προαποβιώσει. Η θυγατέρα του Α, που για προσωπικούς λόγους μισούσε την μοναδική αδελφή της Β, αναζητούσε τρόπο ώστε με τη διαθήκη του πατέρα της όλη η περιουσία του (ακίνητα και κινητά συνολικής αξίας 800.000 ευρώ) να περιέλθει αποκλειστικά σε αυτή. Τότε, τον Απρίλιο του 2014, απευθύνθηκε στον γνωστό πλαστογράφο διαθηκών Π και αφού του παρέδωσε το ποσό των 20.000 ευρώ, του ζήτησε να συντάξει ιδιόγραφη διαθήκη του πατέρα της ώστε αυτή να γίνει η μοναδική κληρονόμος του. Ο Π πείστηκε και συνέταξε ιδιόγραφη διαθήκη μιμούμενος τη γραφή και υπογραφή του Γ, με την οποία όριζε ως μοναδική κληρονόμο του την Α. Μετά από αυτό η Α τον Ιούνιο του 2014 προσκόμισε τη διαθήκη στο δικαστήριο, που την κήρυξε κυρία. Στο δικαστήριο αυτό εξετάστηκε ως μάρτυρας η Δ, στενή φίλη της Α, που κατέθεσε ενόρκως, ότι η διαθήκη είναι γνήσια, παρά το ότι γνώριζε το παραπάνω εγκληματικό σχέδιο της Α. Όλα τα παραπάνω περιστατικά τα κατήγγειλε με σχετική έγκλησή της στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών η Β, δηλαδή, η αδελφή της Α.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ: 1) Για ποιο ή για ποια εγκλήματα πρέπει να ασκηθεί σε βάρος καθενός των εγκαλουμένων ποινική δίωξη από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών;

2) i) Ποια πρέπει να είναι η δικονομική πορεία της υπόθεσης αυτής στην προδικασία; ii) Ποια ένδικα μέσα έχουν οι κατηγορούμενοι κατά της παραπομπής τους;

3) Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο, για να εκδικάσει σε πρώτο βαθμό την ως άνω υπόθεση, στην περίπτωση που προκύψουν σοβαρές ενδείξεις ενοχής όλων των κατηγορουμένων, για τις πράξεις που ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών τους άσκησε ποινική δίωξη;

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: Σε καθεμιά από τις απαντήσεις σας θα παραθέτετε και τους αριθμούς των άρθρων (με παραγράφους και εδάφια) του Ποινικού Κώδικα ή του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στα οποία στηρίζονται οι απαντήσεις αυτές.

A' 2016

Η Α δημοτικός υπάλληλος, η οποία ήταν αρμόδια για παραλαβή δικαιολογητικών πρόσληψης για θέση σε δημοτική επιχείρηση, αρνήθηκε παρανόμως στην υποψήφια Β την κατάθεση των δικαιολογητικών της, ώστε να προσληφθεί δική της συγγενής, η οποία είχε λιγότερα μόρια από την υποψήφια Β.

Ερωτάται:

1) Έχει διαπράξει κάποιο έγκλημα η Α και ποιο;

2) Ποια πρέπει να είναι η δικονομική πορεία της υπόθεσης αυτής στην προδικασία;

3) Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο για να εκδικάσει την ως άνω υπόθεση σε πρώτο βαθμό;

4) Ποιο ένδικο μέσο έχει η Α κατά της παραπομπής της; Παρατηρήσεις: Σε καθεμιά από τις απαντήσεις σας θα παραθέσετε και τους αριθμούς των άρθρων (με παραγράφους και εδάφια) του Ποινικού Κώδικα ή του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στα οποία στηρίζονται οι απαντήσεις αυτές.

B' 2016

Ο Α, ο οποίος έχει οικονομικές διαφορές με τον Β, διαπληκτίζεται με αυτόν μέσα σε μια καφετέρια. Στη συνέχεια πηγαίνει στο σπίτι του, παίρνει το περιστροφό του και επιστρέφει στην καφετέρια, όπου πυροβολεί τον Β μία φορά για να τον σκοτώσει. Όμως ο Β τραυματίζεται μόνο στο πόδι ελαφρά με αποτέλεσμα να παραμείνει στο νοσοκομείο για μερικές ημέρες. Αμέσως μετά ο Α παραδίδεται στο πλησιέστερο αστυνομικό τμήμα.

Ερωτάται:

1. Για ποιο ή ποια εγκλήματα πρέπει να ασκηθεί σε βάρος του Α ποινική δίωξη από τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών;
2. Ποια πρέπει να είναι η δικονομική πορεία της ανωτέρω υπόθεσης στην προδικασία;
3. Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο για να εκδικάσει την ανωτέρω υπόθεση;
4. Ποιο ένδικο μέσο έχει ο Α κατά της παραπομπής του στο δικαστήριο;

A' 2017

Ένας εργολάβος οικοδομών, κατά την ανέγερση σκελετού πολυκατοικίας στον Πειραιά, παρέλειψε να τοποθετήσει, όπως όριζε ο νόμος, προστατευτικό κιγκλίδωμα στο φρεάτιο του ασανσέρ της οικοδομής αυτής, με συνέπεια ένας εργάτης, ο οποίος δούλευε στην οικοδομή, να γλιστρήσει, να πέσει μέσα στο φρεάτιο, και να υποστεί κάταγμα λεκάνης. Κατά την προκαταρκτική εξέταση που διενεργήθηκε, ο εργάτης δεν προσήλθε να καταθέσει στον πταισματοδίκη και δεν υπέβαλε μήνυση κατά του εργολάβου.

Ερωτήσεις: α) Ποια αξιόποινη πράξη τέλεσε ο εργολάβος; Να αναφέρετε τον αριθμό των σχετικών άρθρων του ΠΚ.

β) Ο εισαγγελέας θα ασκήσει ή όχι ποινική δίωξη σε βάρος του και γιατί;

γ) Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο να δικάσει την υπόθεση σε πρώτο και δεύτερο βαθμό; Δικαιούται ο εργολάβος να ασκήσει προσφυγή κατά της παραπομπής του στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο;

δ) Αν το πρωτοβάθμιο δικαστήριο κηρύξει αθώο τον κατηγορούμενο υπάρχει δυνατότητα να ασκηθεί έφεση κατά της αθωωτικής απόφασης και να καταδικαστεί ο κατηγορούμενος; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

B' 2017

Ο Α πλησιάζει με τη μοτοσικλέτα του τη Β σε κάποιο ερημικό δρόμο και της αποσπά με βία την τσάντα της, όπου είχε 1.500 ευρώ, παρά τη σθεναρή αντίδρασή της. Όμως, στην προσπάθειά του να διαφύγει, χάνει την ισορροπία του και πέφτει στο έδαφος, με αποτέλεσμα να συλληφθεί από τους περαστικούς.

Ερωτάται:

- 1) α) Ποιο έγκλημα διέπραξε ο Α σε βάρος της Β; β) Αν υποθεθεί ότι η Β, απειληθείσα για τη ζωή της από τον Α, φοβήθηκε τόσο πολύ ώστε εξαναγκάστηκε να του παραδώσει η ίδια την τσάντα, ποια η ποινική ευθύνη του Α;
- 2) Ποια θα είναι η δικονομική πορεία της υπόθεσης αυτής στην προδικασία;
- 3) Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο για να εκδικάσει την ως άνω υπόθεση σε πρώτο βαθμό;
- 4) Ποιο ένδικο μέσο έχει ο Α κατά της παραπομπής του;
- 5) Οι περαστικοί πολίτες είχαν δικαίωμα να συλλάβουν το δράστη;

A' 2018

Ο Α, οδηγός ΔΧΕ αυτοκινήτου ΤΑΞΙ, οδηγώντας το αυτοκίνητό του και κινούμενος σε επαρχιακή οδό υπό βροχή, έχοντας αναπτύξει ταχύτητα άνω του επιτρεπόμενου στην περιοχή αυτή ορίου, συγκρούστηκε με προπορευόμενο ΙΧΕ αυτοκίνητο, του οποίου ο οδηγός Β εκείνη τη στιγμή επιχειρούσε αιφνιδιαστικά μη επιτρεπόμενη επί τόπου αναστροφή. Αποτέλεσμα της σύγκρουσης ήταν να τραυματιστούν οι: α) Γ, επιβάτης του ΙΧΕ αυτοκινήτου που οδηγούσε ο Β, και β) Δ, επιβάτης του ΔΧΕ ταξί αυτοκινήτου. Στη συνέχεια, κατά τη διενεργηθείσα προανάκριση (και πριν από την άσκηση ποινικής δίωξης), ο μεν Γ δήλωσε ότι δεν επιθυμεί την ποινική δίωξη των δύο οδηγών, ενώ ο Δ ότι επιθυμεί την ποινική δίωξη αμφοτέρων.

Ερωτάται: 1. Για ποιο ποινικό αδίκημα και κατά τίνος οδηγού θα ασκήσει ποινική δίωξη ο αρμόδιος εισαγγελέας πλημμελειοδικών;

2. Ποια η ποινική μεταχείριση καθενός από τους εμπλεκόμενους οδηγούς στην περίπτωση που οι παθόντες δεν θα προέβαιναν στις παραπάνω δηλώσεις τους;

3. Ποιο είναι το καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο για να εκδικάσει την ως άνω υπόθεση σε πρώτο βαθμό και με ποιο δικονομικό τρόπο εισάγεται η υπόθεση σε αυτό;

4. Σε περίπτωση παραπομπής τους στο παραπάνω δικαστήριο, έχουν οι Α και Β τη δικονομική ικανότητα άσκησης ενδίκου μέσου και ποιου;

Παρατηρήσεις: Σε καθεμιά από τις απαντήσεις σας να παραθέτετε και τους αριθμούς των άρθρων (με παραγράφους και εδάφια) του ΠΚ ή του ΚΠοινΔ στα οποία στηρίζονται οι απαντήσεις αυτές.

B' 2018

Δύο αστυνομικοί του Τμήματος Ασφαλείας, που επέβαιναν σε υπηρεσιακό αυτοκίνητο με συμβατικές πινακίδες, εντόπισαν τον καταζητούμενο με καταδικαστικές αποφάσεις και εντάλματα σύλληψης Α που οδηγούσε άλλο αυτοκίνητο. Αυτοί του απέκλεισαν το δρόμο με το

υπηρεσιακό τους αυτοκίνητο και, αφού του δήλωσαν τη ιδιότητά τους, του ζήτησαν να παραδοθεί. Αυτός όμως έθεσε σε κίνηση το αυτοκίνητό του και για να αποφύγει την σύλληψη επέπεσε με σφοδρότητα στο αυτοκίνητο της αστυνομίας προκαλώντας του ζημιές ύψους 2.000 ευρώ. Επειδή όμως ακινητοποιήθηκε και το δικό του αυτοκίνητο, αυτός το εγκατέλειψε και τρέχοντας κατέφυγε σε παρακείμενο πρακτορείο του ΟΠΑΠ. Οι αστυνομικοί που τον καταδίωκαν φθάνοντας έξω από το πρακτορείο δέχθηκαν επτά πυροβολισμούς από το πιστόλι του Α από απόσταση περίπου δεκαπέντε μέτρων με αποτέλεσμα ο ένας να πληγεί στην κοιλιακή χώρα και ο άλλος στον ώμο. Αυτοί όμως ανταπέδωσαν τους πυροβολισμούς, με αποτέλεσμα ο Α να τραυματιστεί και να συλληφθεί από άλλους αστυνομικούς. Όλοι οι τραυματίες μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο, όπου μετά από χειρουργικές επεμβάσεις επέζησαν. Για το περιστατικό αυτό διενεργήθηκε αστυνομική προανάκριση και η σχετική δικογραφία υποβλήθηκε στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών, αφού προηγουμένως υποβλήθηκε νομοτύπως και έγκληση από το Ελληνικό Δημόσιο για τις ζημιές που υπέστη το αυτοκίνητο της Ελληνικής Αστυνομίας.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- 1) Να αξιολογήσετε ποινικά την συμπεριφορά του Α.
- 2) Παρέχεται από το νόμο στον Α το δικαίωμα να ασκήσει έφεση κατά του βουλεύματος του συμβουλίου πλημμελειοδικών που θα τον παραπέμψει σε δίκη για όσες πράξεις τέλεσε και, αν ναι, μπορεί να επικαλεστεί αυτός ως λόγο έφεσης την εκ μέρους του ανωτέρω συμβουλίου εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών που προέκυψαν από την ανάκριση;
- 3) Ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο να εκδικάσει την υπόθεση αυτή σε πρώτο και δεύτερο βαθμό;
- 4) Παρέχει ο νόμος τη δυνατότητα στο αρμόδιο δικαστήριο να επιβάλει στον Α την ποινή της ισόβιας κάθειρξης για κάποιο ή κάποια από τα εγκλήματα που αυτός τέλεσε και, αν ναι, υπό ποία προϋπόθεση;

Οι απαντήσεις να είναι συνοπτικές αλλά αιτιολογημένες, με παράθεση των σχετικών άρθρων του ΠΚ και του ΚΠΔ.

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Β' 2015

Ο Α πώλησε στον Β στη Αθήνα στις 20-01-2014 ένα μεταχειρισμένο αυτοκίνητο σε άριστη κατάσταση, αντί τιμήματος 40.000 ευρώ. Επειδή κατά τη σύναψη της σύμβασης και την παράδοση του αυτοκινήτου σε εκείνον, ο αγοραστής (Β) δεν είχε μετρητά να εξοφλήσει το τίμημα, συμφώνησαν αυτό να πιστωθεί για 3 μήνες. Συμφώνησαν λοιπόν ότι ο Β θα κατέβαλε στον Α το τίμημα στις 21-04-2014. Σε εξασφάλιση της απαίτησης του Α συμφωνήθηκε μεταξύ των προαναφερομένων να εκδοθεί, την ίδια ημέρα (20-01-2014) ισόποση συναλλαγματική πληρωτέα την 21-04-2014, με αποδέκτη τον Β, που κατά τους όρους της συμφωνίας, θα παρέμενε στα χέρια του πωλητή (Α), ο οποίος είχε υποχρέωση, μόλις εξοφλείτο το τίμημα να την επιστρέψει στον αγοραστή (Β). Ο Α εξέδωσε στις 20-01-2014 τη συναλλαγματική, χωρίς, από παραδρομή, να σημειώσει επ' αυτής τον τόπο της έκδοσής της, την αποδέχθηκε δε αυθημερόν ο Β. Ο τελευταίος όμως δεν κατέβαλε το τίμημα μέχρι τις 21-04-2014, όπως είχε συμβατική υποχρέωση.

ΕΡΩΤΑΤΑΙ: α) Η μη αναγραφή του τόπου έκδοσης της συναλλαγματικής επιδρά επί του κύρους της;

β) Με ποιο τρόπο ο εκδότης Α μπορεί να ικανοποιήσει την αξίωσή του κατά του Β από το αξιόγραφο; Ποια ενέργεια προκρίνεται και γιατί;

γ) Ποιος είναι ο χρόνος παραγραφής της αξίωσης από τη συναλλαγματική κατά του Β;

δ) Μετά την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας αυτής, μπορεί ο Α να διεκδικήσει με άλλο τρόπο την ικανοποίηση της αξίωσής του από το αξιόγραφο και με βάση ποιες διατάξεις;

ε) Στην υποθετική περίπτωση που η συναλλαγματική μεταβιβαζόταν με οπισθογράφηση στον Γ, κατά ποιών θα είχε δικαίωμα να στραφεί ο τελευταίος, που είναι και κομιστής (Γ) και σε ποιο χρόνο θα υπέκυπτε σε παραγραφή η σχετική αξίωσή του;

Α' 2016

Ο ιδιοκτήτης εργοστασίου μεταλλουργίας Α εκδίδει την 07-01-2016 σε διαταγή του εισαγωγέα Β μια επιταγή 100.000 ευρώ, για την πληρωμή ενός μηχανήματος επεξεργασίας μετάλλων που αγόρασε από αυτόν. Μια μέρα μετά την παράδοση του μηχανήματος, αυτό σταματάει να λειτουργεί λόγω βλάβης και ο Α στις 13-01-2016, με εξώδικη διαμαρτυρία που επιδίδεται στον Β, του γνωστοποιεί ότι υπαναχωρεί από την πώληση και ταυτόχρονα ανακαλεί την επιταγή.

1) Μπορεί ο Β στις 14-01-2016 να εμφανίσει την ως άνω επιταγή στην πληρώτρια τράπεζα και να ζητήσει την πληρωμή της;

2) Σε περίπτωση που η πληρώτρια βεβαιώσει τη μη πληρωμή της ποια δικαιώματα έχει ο Β κατά του Α;

3) Πότε παραγράφεται η αξίωση του Β κατά του Α με βάση την ως άνω επιταγή;

Οι απαντήσεις να έχουν αιτιολογία και αναφορά στις διατάξεις που στηρίζονται.

B' 2016

Ο Α ως κομιστής της υπ' αριθμ. 18259702-4 τραπεζικής επιταγής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος ΑΕ, εκδόσεως του Β κατοίκου Αθηνών την 01-09-2015 στην Αθήνα για ποσό 25.000 ευρώ, αφού (ο Α) εμφάνισε αυτή προς πληρωμή στην πληρώτρια τράπεζα στις 03-09-2015 και δεν πληρώθηκε, επέτυχε μετά την υποβολή στις 04-03-2016 αίτησης στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών την έκδοση της υπ' αριθμ. 43/04-03- 2016 διαταγής πληρωμής του Δικαστηρίου αυτού. Ακολούθως, αντίγραφο αυτής της διαταγής πληρωμής, επέδωσε με δικαστικό επιμελητή στον Β στις 07-03-2016 με επιταγή προς πληρωμή, με την οποία επέτασσε αυτόν να του καταβάλει για κεφάλαιο το ποσό των 25.000 ευρώ, με τους νόμιμους τόκους και τα δικαστικά έξοδα. Μετά την ως άνω επίδοση της διαταγής πληρωμής, ο Β δεν ασκεί ανακοπή εναντίον αυτής και παρέρχεται άπρακτη η δεκαπενθήμερη προθεσμία που προβλέπει το άρθρο 632 ΚΠολΔ. Στη συνέχεια, ο Α δεν επιδίδει μέχρι σήμερα εκ νέου τη διαταγή πληρωμής προς τον Β.

Ερωτάται:

1. Ποια είναι η έναρξη και ο χρόνος παραγραφής της εκ της ως άνω επιταγής αξίωσης του Α; Ο Α επέτυχε την έκδοση της διαταγής πληρωμής πριν να παραγραφεί η αξίωσή του από την επιταγή αυτή;
2. Από ποιες διατάξεις διέπονται οι λόγοι αναστολής και διακοπής της παραγραφής του νόμου περί επιταγής; Εν προκειμένω, μετά την έκδοση της επιταγής μεσολάβησε κάποιο γεγονός που να διέκοψε μια φορά την παραγραφή της εξ επιταγής αξίωσης του Α;
3. Αν σήμερα (05-11-2016), ο Α επιδιώξει αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος του Β με βάση την ανωτέρω αναφερόμενη διαταγή πληρωμής, παρέχεται το δικαίωμα στον Β να αρνηθεί την εκπλήρωση της υποχρέωσής του, με την προβολή σχετικής ένστασης επικαλούμενος επιγενόμενο λόγο παραγραφής της αξίωσης εκ της ως άνω επιταγής;

Οι απαντήσεις να είναι αιτιολογημένες, με αναφορά στις διατάξεις που στηρίζονται.

A' 2017

Ο Α εξέδωσε σε διαταγή του, στην Αθήνα, μια τραπεζική επιταγή ποσού 15.000 ευρώ, πληρωτέα από την Τράπεζα Δ, σε χρέωση του λογαριασμού που τηρούσε σ' αυτήν, την οπισθογράφησε και την παρέδωσε στη Β, προς εξόφληση οφειλής του, με τη συμφωνία τους να συμπληρωθεί από τη Β η ημερομηνία έκδοσης την 31.10.2015, την οπισθογράφησε και την παρέδωσε στην Τράπεζα Γ προς μερική κάλυψη οφειλής της. Όταν η Τράπεζα Γ, στις 31.10.2015, την εμφάνισε προς πληρωμή στην πληρώτρια Τράπεζα Δ, διαπιστώθηκε από το μηχανογραφικό κέντρο της τελευταίας ότι υπήρχε προηγούμενη εντολή του Α περί μη πληρωμής αυτής της επιταγής, παρόλο που υπήρχε επαρκές υπόλοιπο στο λογαριασμό του, με αποτέλεσμα η επιταγή να παραμείνει απλήρωτη. Το γεγονός αυτό βεβαιώθηκε στο σώμα της επιταγής από την πληρώτρια τράπεζα Δ στις 4.11.2015. Στη συνέχεια, η Β πλήρωσε την εν λόγω επιταγή στην Τράπεζα Γ και ανέλαβε αυτήν. Η Β με βάση την επιταγή αυτή ζήτησε και εκδόθηκε διαταγή πληρωμής κατά του Α στις 10.4.2016, την οποία και επέδωσε σε αυτόν αυθημερόν. Ο Α άσκησε ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής, αιτούμενος την ακύρωσή της, ισχυριζόμενος: α) ότι την επιταγή την είχε παραδώσει στη Β λευκή ως προς την ημερομηνία

έκδοσης και ότι συμπληρώθηκε χωρίς να προηγηθεί συνεννόησή τους, όπως είχαν συμφωνήσει, και β) ότι σε κάθε περίπτωση η αξίωση της Β εκ της επιταγής έχει παραγραφεί.

Ερωτάται υπό τα δεδομένα αυτά:

- 1) Νομίμως εκδόθηκε η άνω επιταγή χωρίς να αναγράφεται σ' αυτήν η ημεροχρονολογία έκδοσής της; Μπορεί να συμπληρωθεί εκ των υστέρων, παρά τα συμφωνηθέντα;
- 2) Η δήλωση ανάκλησης της επιταγής, δηλαδή της εντολής για πληρωμή, που έγινε από τον εκδότη Α προς την πληρώτρια τράπεζα Δ, πριν από την ως άνω εμφάνιση της επιταγής προς πληρωμή, έχει κάποιο έννομο αποτέλεσμα;
- 3) Η Β ανέλαβε νομίμως την επιταγή από την Τράπεζα Γ, εφόσον πλήρωσε σε αυτήν το αναγραφόμενο ποσό;
- 4) Ο Α είχε δικαίωμα να προτείνει με την ασκηθείσα ανακοπή του κατά της Β τον υπό στοιχείο Α' ισχυρισμό του (ένσταση);
- 5) Αν υποτεθεί ότι η ημεροχρονολογία 31.10.2015, που τέθηκε στην επιταγή, είχε πράγματι συμφωνηθεί, η αξίωση της Β εκ της επιταγής κατά του εκδότη Α ήταν παραγεγραμμένη κατά το χρόνο επίδοσης της διαταγής πληρωμής;

Σημείωση: Να δοθεί σύντομη και σαφής απάντηση σε κάθε ερώτηση χωριστά και να παρατεθούν στο τέλος κάθε απάντησης τα σχετικά άρθρα του νόμου στα οποία στηρίζεται αυτή.

B' 2017

Ο Κ εκδίδει την 20ή Μαρτίου 2017 σε διαταγή του Ε εμπόρου καυσίμων τραπεζική επιταγή για την αγορά ποσότητας πετρελαίου για τη θέρμανση της κατοικίας του. Κατά τη συμπλήρωση της επιταγής, ο Κ παραλείπει να αναγράψει τον τόπο έκδοσής της, θέτει όμως στο χώρο της υπογραφής του τη σφραγίδα του, στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση της κατοικίας του. Επίσης, από προφανή παραδρομή, αναγράφει στο ποσό της επιταγής ολογράφως το ποσό των δύο χιλιάδων τριακοσίων (2.300,00) ευρώ και αριθμητικά το ποσό των τριών χιλιάδων διακοσίων (3.200,00) ευρώ. Ο Ε μεταβιβάζει με οπισθογράφιση την επιταγή αυτή στον προμηθευτή του Π για προμήθεια καυσίμων. Ο Π εμφανίζει την επιταγή για πληρωμή στην πληρώτρια τράπεζα την 22α -3-2017. Η επιταγή δεν πληρώνεται λόγω έλλειψης διαθέσιμων κεφαλαίων του εκδότη της Κ, γεγονός το οποίο βεβαιώνεται πάνω στο σώμα της επιταγής με δήλωση της πληρώτριας τράπεζας περί μη πληρωμής και σημείωση της ημέρας εμφάνισης. Την 26η -9-2017 ο Π καταθέτει και επιδίδει στους Κ και Ε αγωγή από την επιταγή.

Ερωτήματα:

- 1) Επιδρά στο κύρος της επιταγής η έλλειψη σημείωσης του τόπου έκδοσής της;
- 2) Είναι έγκυρη η επιταγή εφόσον το ποσό που αναγράφεται σ' αυτήν ολογράφως είναι διαφορετικό από εκείνο που αναγράφεται αριθμητικά;
- 3) Είναι εμπρόθεσμη η εμφάνιση της επιταγής προς πληρωμή από τον Π;
- 4) Έχει υποπέσει σε παραγραφή η αξίωση του Π κατά των Κ και Ε από την επιταγή κατά το χρόνο επίδοσης της αγωγής;

5) Έχουν δικαίωμα ο Κ και ο Ε να αντιτάξουν κατά του Π ενστάσεις οι οποίες στηρίζονται στις μεταξύ τους προσωπικές σχέσεις (του Κ με τον Ε);

6) Θα ήταν ισχυρή η ανάκληση της επιταγής με δήλωση του εκδότη της κατά το χρόνο εμφάνισής της προς πληρωμή από τον Π στην πληρώτρια τράπεζα;

7) Εάν η επιταγή έφερε ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη από την ημερομηνία της συμπλήρωσής της (μεταχρονολογημένη), θα έπρεπε να πληρωθεί από την πληρώτρια τράπεζα, εφόσον υπήρχαν επαρκή διαθέσιμα κεφάλαια, αν ο Π την εμφάνιζε για πληρωμή πριν από την ημερομηνία έκδοσης, η οποία αναγράφεται σ' αυτήν;

(Να αναφέρετε σύντομη αιτιολογία και διατάξεις των άρθρων στις οποίες αυτή στηρίζεται).

A' 2018

I. Ο Α εξέδωσε επιταγή 10.000 ευρώ υπέρ του Β. Ο Β οπισθογράφησε την επιταγή στο Γ. Ο Γ εμφάνισε εμπρόθεσμα την επιταγή στην πληρώτρια Τράπεζα. Η Τράπεζα δεν πλήρωσε εκτελώντας εντολή του εκδότη Α. Ο Γ άσκησε αγωγή κατά του Α και του ζήτησε να υποχρεωθεί να του καταβάλει λόγω της παράνομης συμπεριφοράς του το ποσό της επιταγής νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής και να απαγγελθεί προσωπική κράτηση κατά του Α ως μέσο είσπραξης της απαίτησης. Ο εναγόμενος Α αντέτεινε ότι: α) ο Γ δεν έχει απαίτηση εναντίον του διότι η ποινική δίωξη για το αδίκημα της ακάλυπτης επιταγής έπαυσε οριστικά λόγω μη υποβολής έγκλησης από αυτόν σύμφωνα με το άρθρο 79 παρ. 5 του Ν. 5960/1933, β) το ποσό της επιταγής αφορούσε τίμημα εμπορευμάτων που αγόρασε από το Β και είχαν πραγματικά ελαττώματα.

Αξιολογείστε αιτιολογημένα τη νομική βασιμότητα της αγωγής και τους ισχυρισμούς του εναγομένου Α.

II. Ο Α, ο οποίος εμπορεύεται καφέ, επιθυμεί να καταθέσει ως σήμα τη λέξη «NANA». Σημειωτέον ότι υπάρχει προκατατεθειμένο το σήμα «NANA» το οποίο έχει δηλωθεί για να διακρίνει γυναικεία καλλυντικά. Θα πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να γίνει δεκτή προς καταχώριση η κατατεθείσα ένδειξη;

B' 2018

I. Ο δικηγόρος Α, που εκδίδει και πωλεί εβδομαδιαία εφημερίδα, παύει την πληρωμή των χρεών του. Ο Δ, ιδιοκτήτης του ακινήτου, όπου ο Α έχει εγκαταστήσει τα γραφεία της εφημερίδας και που έχει απαίτηση από ενοίκια, ζητά από το πρωτοδικείο την πτώχευση του Α. Ο Α αντιτείνει ότι:

(α) Δεν είναι έμπορος.

(β) Η απαίτηση για καταβολή ενοικίων δεν αποτελεί εμπορική απαίτηση.

Αξιολογήστε από άποψη εμπορικού δικαίου τους ως άνω ισχυρισμούς.

II. Η γενική συνέλευση μιας ανώνυμης εταιρείας εκλέγει νέο διοικητικό συμβούλιο χωρίς το θέμα να έχει περιληφθεί στην ημερήσια διάταξη. Το νεοεκλεγέν διοικητικό συμβούλιο συνάπτει μια σύμβαση η οποία αποδεικνύεται ιδιαίτερα ζημιογόνα για την εταιρεία.

(α) Με τι μέσα μπορούν να προστατευθούν οι μέτοχοι που δεν ενέκριναν την εκλογή του νέου διοικητικού συμβουλίου;

(β) Δεσμεύεται η εταιρεία από τη σύναψη της ανωτέρω σύμβασης;

(γ) Το γεγονός ότι η σύμβαση εκ των υστέρων αποδεικνύεται ζημιογόνα για την εταιρεία αποτελεί λόγο ευθύνης του διοικητικού συμβουλίου;

Οι απαντήσεις πρέπει να είναι αιτιολογημένες.

ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΚΑΙΟ

B' 2015

Με την α/2.6.2014 πράξη του Περιφερειάρχη επιβλήθηκε στη Χ, η οποία έχει λάβει άδεια λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, το οποίο βρίσκεται σε ακίνητο που έχει μισθώσει από τον Ψ, πρόστιμο ποσού 20.000 ευρώ λόγω λειτουργίας του πρατηρίου της σε ημέρα (Τετάρτη) και ώρα (22:00) που θα έπρεπε κατά το νόμο (νόμος του έτους 1998) να είναι κλειστό. Το πρόστιμο επιβλήθηκε βάσει υπουργικής απόφασης του έτους 1999, με την οποία ορίζεται ότι «επί μη τηρήσεως του ωραρίου λειτουργίας των πρατηρίων υγρών καυσίμων ο Νομάρχης (ήδη Περιφερειάρχης) επιβάλλει πρόστιμο ύψους από 15.000 έως 20.000 ευρώ».

1. Με ποιο ένδικο βοήθημα και σε ποιο δικαστήριο μπορεί η Χ να ζητήσει την ακύρωση της πράξης επιβολής προστίμου; Μπορεί να ζητήσει την αναστολή εκτέλεσης της πράξης, με ποιο τρόπο και τι πρέπει να ισχυριστεί;

2. Έχει έννομο συμφέρον να προσβάλει την πράξη επιβολής προστίμου ο Ψ, ιδιοκτήτης του ακινήτου του πρατηρίου, ισχυριζόμενος ότι «η επιβολή του υπέρογκου αυτού ποσού προστίμου θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία καταβολής μισθώματος εκ μέρους της Χ» προς τον ίδιο;

3. Την 2.7.2014 κοινοποιήθηκε στην Χ η ως άνω πράξη του Περιφερειάρχη. Εμπροθέσμως ασκείται κατά του κύρους της πράξης αυτής ένδικο βοήθημα στις 16.9.2014;

4. Αν μετά την άσκηση του ένδικου βοηθήματος κατά της πράξης επιβολής προστίμου και πριν την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης στα δικαστήρια της ουσίας με νεότερη υπουργική απόφαση (του έτους 2014, με έναρξη ισχύος από 1.10.2014) οριζόταν το ύψος του προστίμου από 15.000 ευρώ έως 30.000 ευρώ, ποιος θα ήταν ο εφαρμοστέος κανόνας από τα δικαστήρια; 5. Η Χ προβάλλει με το ένδικο βοήθημα που άσκησε, ότι δεν είναι νόμιμη η επιβολή του προστίμου, διότι η θέσπιση ωραρίου λειτουργίας στα πρατήρια υγρών καυσίμων θίγει την προσωπική και οικονομική της ελευθερία, η οποία συνίσταται στην ελευθερία της να λειτουργεί την επιχείρησή της χωρίς ωράριο. Είναι βάσιμος ο ισχυρισμός της (να αναφέρετε επιχειρήματα και για τις δύο εκδοχές, δηλαδή υπέρ και κατά της συνταγματικότητας της ρύθμισης);

A' 2016

1. Με απόφαση του Διοικητή του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών, ύστερα από εισήγηση της ειδικής Επιτροπής Κρίσεων, ο ιατρός Α ορίστηκε Συντονιστής Διευθυντής στο Ακτινοδιαγνωστικό Τμήμα του Νοσοκομείου. Ο ιατρός Β, ο οποίος είχε συμμετάσχει και αυτός στην διαδικασία της επιλογής παραπονείται για την μη επιλογή του και σας ζητάει να τον ενημερώσετε σχετικά με το ποιο ένδικο βοήθημα μπορεί να ασκήσει, εντός ποιας χρονικής προθεσμίας και ενώπιον ποίου δικαστηρίου, προκειμένου να προσβάλλει την απόφαση του Διοικητή και επιπλέον σας ζητάει να τον πληροφορήσετε, εάν μπορεί να ζητήσει ταυτόχρονα και την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης αυτής.

2. Ο ιατρός Α μπορεί να καταστεί διάδικος στη δίκη μεταξύ του Β και του Νοσοκομείου; Με ποιο ένδικο βοήθημα και με ποια διαδικασία;
3. Ο ιατρός Γ, ο οποίος δεν είχε συμμετάσχει στην όλη διαδικασία της κρίσης – επιλογής, μπορεί να καταστεί διάδικος στην ανωτέρω δίκη;
4. Στην περίπτωση που γίνεται από το Δικαστήριο δεκτό το ένδικο βοήθημα του Β, το νοσοκομείο και ο Α δύνανται να ασκήσουν κάποιο ένδικο μέσο κατά της απόφασης αυτής;
5. Κατά τη γνώμη σας είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα η ρύθμιση του άρθρου 5Α εδάφιο 1 του Ν. 702/1977 με την οποία ορίζεται ότι οι αποφάσεις των διοικητικών εφετείων που εκδίδονται επί των διαφορών των περιπτώσεων Α', Β', γ', ε', ΙΑ' και Ιγ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ίδιου ως άνω νόμου δεν υπόκεινται σε έφεση, σε συνδυασμό με τη θέσπιση των εξαιρέσεων που προβλέπει το εδάφιο 2 του ίδιου άρθρου 5Α;

Β' 2016

Από το Συμβούλιο Διοίκησης (εφεξής Σ.Δ.) του Γενικού Νοσοκομείου Κορίνθου, που λειτουργεί ως ν.π.δ.δ. (νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου), προσλήφθηκε ιατρός μεταξύ άλλων συνυποψηφίων του ιατρών, ως «συμβασιούχος», μετά από διαγωνιστική διαδικασία, η οποία προσδιορίζεται επ' ακριβώς (προϋποθέσεις για τη συμμετοχή, αξιολογικά κριτήρια, προφορική συνέντευξη ενώπιον Α'βάθμιας Επιτροπής, δυνατότητα προσφυγής σε Β'βάθμια Επιτροπή για ουσιαστικούς λόγους) σε υπουργική απόφαση (υ.α.), εκδοθείσα σε εκτέλεση νόμου. Οι μηνιαίες αποδοχές και το, τυχόν, οικογενειακό επίδομα προσδιοριζόταν στην ως άνω υ.α., χωρίς καμία αναφορά σε επιδόματα που χορηγούνται σε άλλους ιατρούς του Νοσοκομείου, συνδεομένους με σχέση δημοσίου δικαίου με αυτό, είναι δηλαδή μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι. Ο προαναφερθείς ιατρός κατά την εκτέλεση κάποιας ιατρικής πράξης, ενήργησε με αμέλεια, με αποτέλεσμα να προσβληθεί σε μόνιμη βλάβη η υγεία του ασθενούς.

Ερωτάται:

1. Μπορεί κάποιος από τους συνυποψηφίους ιατρούς να προσβάλει την απόφαση πρόσληψης του ως άνω Νοσοκομείου; Αν ναι, ενώπιον ποίου Δικαστηρίου, εντός πόσης προθεσμίας από τη γνώση της ως άνω απόφασης και ποίους λόγους μπορεί να προβάλει; Μπορεί να απευθυνθεί κατ' ευθείαν στο αρμόδιο Δικαστήριο ή πρέπει προηγουμένως να προσφύγει στην Β'βάθμια Επιτροπή της υ.α.;
2. Μπορεί ο τελικώς προσληφθείς ιατρός να παρέμβει στην ανοιγείσα δίκη υπέρ του κύρους της απόφασης του Σ.Δ. του Νοσοκομείου; Αν ναι, εντός πόσης προθεσμίας;
3. Ο προσληφθείς «συμβασιούχος» ιατρός μπορεί να ζητήσει να υποχρεωθεί το ως άνω Νοσοκομείο να καταβάλλει και σ' αυτόν κάθε επίδομα που καταβάλλει στους μόνιμους συναδέλφους του;
4. Ποιός/οι ευθύνεται/νονται για την αποζημίωση προς αποκατάσταση της υγείας και για την χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης του ασθενούς; Αν υπάρχει αποκλειστική ευθύνη (ή συνευθύνη) του Νοσοκομείου ή του ιατρού, σε ποια νομική βάση στηρίζεται αυτή και ποίο είναι το αρμόδιο Δικαστήριο;
5. Με την υπόθεση ότι υπάρχει ευθύνη του Νοσοκομείου και αυτό υποχρεώνεται πρωτοδίκως να καταβάλει στον ασθενή το ποσό των 10.000 € για την αποκατάσταση των υλικών ζημιών του ασθενούς και το ποσό των 4.000 € για την χρηματική ικανοποίησή του. Έχει δικαίωμα το

Νοσοκομείο να ασκήσει έφεση κατά της άνω απόφασης; Εντός πόσης προθεσμίας και ενώπιον ποίου Δικαστηρίου; Ο ασθενής έχει δικαίωμα να ασκήσει και αυτός έφεση; Αν ναι, εντός πόσης προθεσμίας; Μετά την πάροδο της προθεσμίας της έφεσης, έχει κάποιο ένδικο βοήθημα ο ασθενής για να αντικρούσει την έφεση του Νοσοκομείου;

6. Αν το ένδικο βοήθημα του ασθενούς προσδιορισθεί μετά παρέλευση 6 και πλέον ετών από την άσκησή του, υπάρχει κίνδυνος παραγραφής των αξιώσεων του ασθενούς «εν επιδικία», ενόψει του ότι καταρχήν η παραγραφή των αξιώσεων εξ αδικοππραξίας είναι 5ετής (άρθρ. 937 ΑΚ και άρθρ. 48 παρ. 1 ν. 496/1974);

7. Ο ασθενής μπορεί να ζητήσει προσωρινή επιδίκαση κάποιου ποσού για να καλύψει κάποια έξοδα και αμοιβές που δεν καλύπτονται από τον ΕΟΠΥΥ; Αν ναι, ποιο ένδικο βοήθημα πρέπει να ασκήσει και ενώπιον ποίου Δικαστηρίου;

A' 2017

Το 2011 έλαβε χώρα αεροπορικό ατύχημα, με αποτέλεσμα το θάνατο του Α. Για το ατύχημα υπήρχε συνυπευθυνότητα τόσο της αεροπορικής εταιρείας όσο και των ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας του ελληνικού αεροδρομίου. Το 2013 η Β, χήρα του Α, άσκησε ένδικο βοήθημα ενώπιον των Δικαστηρίων της Θεσσαλονίκης, με το οποίο ζητούσε να αναγνωρισθεί η ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου και, ειδικότερα, να αναγνωρισθεί ότι το Ελληνικό Δημόσιο της οφείλει αποζημίωση 200.000 ευρώ νομιμοτόκως.

Ερωτάται:

1) α) Με ποιο ένδικο βοήθημα και ενώπιον ποίου Δικαστηρίου μπορεί να επιδιώξει η Β την ικανοποίηση των απαιτήσεών της κατά του Ελληνικού Δημοσίου;

β) Σε ποιες διατάξεις και σε ποιες ουσιαστικές προϋποθέσεις θα στηριχθεί η άσκηση του ανωτέρω ενδίκου βοηθήματος;

2) Οι ουσιαστικού δικαίου συνέπειες του ανωτέρω ενδίκου βοηθήματος επέρχονται με την κατάθεση ή με την κοινοποίηση αυτού;

3) Θα μπορούσε η υπογραφή και κατάθεση του δικογράφου του ως άνω ενδίκου βοηθήματος να γίνει από την Β αυτοπροσώπως;

4) Πρέπει η Β να καταβάλει δικαστικό ένσημο κατά τη συζήτηση της υπόθεσης;

5) Αν το ανωτέρω ένδικο βοήθημα απορριπτόταν ως απαράδεκτο, θα μπορούσε η Β να επανέλθει με άλλο ένδικο βοήθημα;

6) Σε περίπτωση απόρριψης του ως άνω ενδίκου βοηθήματος, με ποιο ένδικο μέσο, σε ποια προθεσμία και ενώπιον ποίου Δικαστηρίου μπορεί η Β να προσβάλει την απόφαση;

B' 2017

Το Γενικό Νοσοκομείο της πόλης Χ εκκίνησε με απόφαση του Διοικητή του τη νόμιμη διαδικασία για την πλήρωση μίας θέσης δικηγόρου παρ' Εφέταις με σχέση έμμισθης εντολής και με πάγια αντιμισθία στο ανωτέρω νοσοκομείο, σύμφωνα με τις κείμενες ειδικές διατάξεις

του Κώδικα Δικηγόρων για την πρόσληψη έμμισθου δικηγόρου (άρθρο 43 επ. Ν. 4194/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει).

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 43 παρ. 2 του παραπάνω νόμου, όπως ισχύει, προβλέπονται τα παρακάτω για τη διαδικασία επιλογής.

Ειδικότερα ορίζονται, κατά λέξη, τα εξής:

«2. Η πρόσληψη δικηγόρων στους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά με νόμο, γίνεται με επιλογή ύστερα από προκήρυξη, με βάση όσα παρακάτω ορίζονται, εκτός αν πρόκειται για πρόσληψη του προϊσταμένου νομικής ή δικαστικής υπηρεσίας ή νομικού συμβούλου στους φορείς αυτούς, ο οποίος προσλαμβάνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα. Ειδικότερα για τους εμμισθους δικηγόρους:

α) Η προκήρυξη πρέπει να περιέχει το αντικείμενο της απασχόλησης του δικηγόρου, τις τυχόν ειδικές ανάγκες του νομικού προσώπου, την έδρα και τους όρους αμοιβής και υπηρεσιακής εξέλιξης του δικηγόρου και απευθύνεται προς τα μέλη των δικηγορικών συλλόγων. Η προκήρυξη καθορίζει προθεσμία για την υποβολή των υποψηφιοτήτων, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 30 ούτε μεγαλύτερη από 60 ημέρες από την τελευταία δημοσίευσή της.

β) Η επιλογή γίνεται από πενταμελή επιτροπή που συνέρχεται στην έδρα του δικηγορικού συλλόγου και αποτελείται από: αα) Μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με βαθμό τουλάχιστον Δικαστικού Πληρεξουσίου Α΄ Τάξεως ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, που ορίζεται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ββ) τρεις δικηγόρους, από τους οποίους ο ένας με 15ετή τουλάχιστον ευδόκιμη δικηγορική υπηρεσία, που ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του οικείου δικηγορικού συλλόγου για κάθε συγκεκριμένη προκήρυξη, γγ) έναν εκπρόσωπο του ενδιαφερόμενου νομικού προσώπου. Καθήκοντα Προέδρου της Επιτροπής ασκεί το μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή ο νόμιμος αναπληρωτής του και καθήκοντα γραμματέα υπάλληλος του νομικού προσώπου.

γ) Η προκήρυξη για την πρόσληψη δικηγόρου κοινοποιείται με επιμέλεια του ενδιαφερόμενου νομικού προσώπου στον Πρόεδρο της Επιτροπής και στον Πρόεδρο του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Το ενδιαφερόμενο νομικό πρόσωπο επιμελείται την τοιχοκόλληση της προκήρυξης στο κατάστημα του πρωτοδικείου και στα γραφεία των Δικηγορικών Συλλόγων αντίστοιχα. Επίσης, η προκήρυξη δημοσιεύεται με πρόσκληση για την υποβολή υποψηφιοτήτων σε μία τουλάχιστον εφημερίδα, που εκδίδεται στην έδρα του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, κατά προτίμηση ημερήσια. Μαζί με τις κοινοποιήσεις γνωστοποιείται και ο εκπρόσωπος του νομικού προσώπου που θα μετέχει στην επιτροπή επιλογής. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής, συγκαλεί την επιτροπή μέσα σε πέντε ημέρες από την κοινοποίηση της προκήρυξης. Η επιτροπή με απόφασή της ορίζει τον τόπο και το χρόνο και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία της επιλογής και μπορεί κατά την κρίση της, να ορίσει συμπληρωματικές δημοσιεύσεις για τη γνωστοποίηση της προκήρυξης με δαπάνη του ενδιαφερόμενου νομικού προσώπου.

δ) Οι υποψήφιοι υποβάλλουν στον ενδιαφερόμενο φορέα, μέσα στην προθεσμία που ορίζει η προκήρυξη, αίτηση συνοδευόμενη από: α) πιστοποιητικό ποινικού μητρώου, β) πιστοποιητικό του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου από το οποίο να προκύπτει ότι ο υποψήφιος δεν έχει τιμωρηθεί πειθαρχικά και ότι δεν κατέχει άλλη έμμισθη θέση, γ) υπεύθυνη δήλωση ότι δεν είναι έμμισθος κατά την έννοια του άρθρου 42 του Κώδικα και δ) βιογραφικό σημείωμα με τα στοιχεία της επιστημονικής και επαγγελματικής του δράσης.

ε) Δικηγόροι που κατέχουν άλλη έμμισθη θέση κατά την έννοια των σχετικών διατάξεων του Κώδικα, μπορούν να εμφανιστούν ως υποψήφιοι, αν συνυποβάλλουν, μαζί με την αίτηση και τα σχετικά δικαιολογητικά της προηγούμενης παραγράφου, υπεύθυνη δήλωση, ότι εφόσον προσληφθούν στη νέα θέση που προκηρύσσεται, θα παραιτηθούν από την άλλη έμμισθη θέση. Στην περίπτωση αυτή δεν μπορούν να αναλάβουν υπηρεσία, αν δεν προσκομίσουν βεβαίωση του εντολέα, στον οποίο παρέχουν τις υπηρεσίες τους, ότι παραιτήθηκαν από την έμμισθη θέση τους ή έπαψαν να αναλαμβάνουν υποθέσεις ή να λαμβάνουν περιοδική αμοιβή.

στ) Με την αίτησή τους οι υποψήφιοι υποβάλλουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την απόδειξη των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων τους.

ζ) Η επιτροπή εξετάζει τις αιτήσεις και τα δικαιολογητικά των υποψηφίων και τους καλεί σε ατομική συνέντευξη. Μέσα σε ένα μήνα το πολύ από την τελευταία ατομική συνέντευξη εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση με τη σειρά αξιολόγησης των υποψηφίων.

η) Για την επιλογή και πρόσληψη λαμβάνονται υπόψη η προσωπικότητα του υποψηφίου, η επιστημονική του κατάρτιση, η εξειδίκευσή του στο αντικείμενο της απασχόλησης, η επαγγελματική του πείρα, επάρκεια, η γνώση ξένων γλωσσών και συνεκτιμάται η οικογενειακή του κατάσταση και η πρόβλεψη της εξέλιξής του. Κρίσιμος χρόνος για τον έλεγχο της συνδρομής των πιο πάνω τυπικών προσόντων είναι ο χρόνος λήξης της προθεσμίας για την υποβολή των αιτήσεων. Στην προκήρυξη προβλέπεται συντελεστής βαρύτητας στα κριτήρια, ανάλογα με τις ανάγκες του φορέα.

θ) Η απόφαση της επιτροπής είναι υποχρεωτική και ισχύει μόνο για την κατάληψη θέσης που προκηρύχθηκε. Ο φορέας του Δημοσίου, που προκήρυξε τη θέση, οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση της απόφασης να προσλάβει στις κενές θέσεις τους επιτυχόντες και να γνωστοποιήσει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο την ανάληψη υπηρεσίας ή την έναρξη της συνεργασίας με αμοιβή για κάθε υπόθεση μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου δεν θίγουν τις διατάξεις του Κώδικα, που ρυθμίζουν τις μεταθέσεις των δικηγόρων.

ι) Προσλήψεις στο δημόσιο τομέα κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος είναι άκυρες και συνεπάγονται την ποινική δίωξη των μελών του οργάνου, που ενέργησε την πρόσληψη, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 259 Π.Κ., και την πειθαρχική δίωξη των εμπλεκόμενων δικηγόρων». Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής και του έργου της επιτροπής με την έκδοση της απόφασης, ο 2ος στη σειρά αξιολόγησης υποψήφιος δικηγόρος πληροφορείται ότι μέλος της επιτροπής αυτής - ήταν (και είναι) ο διαχειριστής εταιρός δικηγορικής εταιρίας στην οποία ο πρώτος επιλεγείς κατά τη σειρά αξιολόγησης εργάστηκε 3 συνεχή έτη ως συνεργάτης - δικηγόρος και από την οποία αποχώρησε μόλις 5 ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων - υποψηφιοτήτων για την προαναφερθείσα προκήρυξη. Αφού άσκησε αίτηση θεραπείας αναφέροντας τα παραπάνω κατά της απόφασης (Πρακτικού) της Επιτροπής αυτής, η οποία και απορρίφθηκε, απευθύνθηκε σε συνάδελφό του με τα εξής ερωτήματα.

Ερωτάται:

1. α. Η διαδικασία πρόσληψης δικηγόρου στο Δημόσιο από την επιτροπή (συλλογικό όργανο) τι είδους διοικητική ενέργεια αποτελεί;

β. Η απόφασή της (Πρακτικό) προσβάλλεται δικαστικά; Μπορεί δηλαδή ο ενδιαφερόμενος να στραφεί δικαστικά κατά της απόφασης;

2. Αν μπορεί (σύμφωνα με τα προηγούμενα) ερωτώνται τα εξής: α. με ποιο ένδικο μέσο;

- β. ποίο το αρμόδιο δικαστήριο; (ποια η σχετική πρόβλεψη;)
3. α. Ποιος πιστεύετε θα είναι ο βασικός νομικός λόγος που θα επικαλεσθεί ο δικηγόρος;
- β. Υπήρξε παράβαση κάποιου νόμου; Ποια ακριβώς;
4. α. Ποια εν προκειμένω αρχή του Διοικητικού Δικαίου θεωρείτε ότι παραβιάστηκε;
- β. Ερμηνεύστε τη στα πλαίσια του Κράτους Δικαίου.
5. α. Τι θεωρείτε ότι θα όφειλε να είχε κάνει ο δικηγόρος - μέλος της Επιτροπής;
- β. Τι και πού προβλέπεται ειδικά;

A' 2018

Με απόφαση του Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος προκηρύχθηκε διαγωνισμός για την κατάταξη στο Πυροσβεστικό Σώμα είκοσι (20) Πλοηγών – Κυβερνητών προς κάλυψη κενών οργανικών θέσεων Αξιωματικών Ειδικών Υπηρεσιών. Ο Α υπέβαλε αίτηση συμμετοχής στον ως άνω διαγωνισμό, υποβάλλοντας συνημμένα τα απαιτούμενα από την προκήρυξη δικαιολογητικά. Στη συνέχεια, μετά τη βαθμολόγηση των αντικειμενικών κριτηρίων, ακολούθησε το στάδιο των γραπτών εξετάσεων στο οποίο οι υποψήφιοι κλήθηκαν να συμμετάσχουν. Μετά την ολοκλήρωση των γραπτών εξετάσεων και την εξαγωγή των αποτελεσμάτων, συντάχθηκε πίνακας επιτυχόντων κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά, στον οποίο ο Α καταλάμβανε τη 15η θέση. Ακολούθως, με πρόσκληση του Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος, ο Α κλήθηκε να συμμετάσχει στο στάδιο της ατομικής συνέντευξης. Η προφορική συνέντευξη για τον ένδικο διαγωνισμό διενεργήθηκε δημόσια και συντάχθηκε από την αρμόδια Επιτροπή έντυπο ατομικής συνέντευξης υποψηφίου, στο οποίο αναγράφονται 34 ερωτήσεις, ομαδοποιημένες σε 8 κατηγορίες, σχετικές με την οικογενειακή κατάσταση, επαγγελματική – ακαδημαϊκή κατάσταση, ειδικές γνώσεις, πυροσβεστικές γνώσεις, κίνητρο, γενικές γνώσεις, κ.λπ., του υποψηφίου, παραπλεύρως δε των ερωτήσεων αυτών υπάρχουν ορθογώνια «κουτάκια», μέσα στα οποία σημειώνεται ένα «ν» για όσες ερωτήσεις υποβλήθηκαν επιλεκτικώς στον Α, ενώ οι απαντήσεις του Α έχουν αξιολογηθεί αρνητικώς ή θετικώς από την Επιτροπή, με τη σημείωση ενός «ν» αναλόγως στις παράπλευρες στήλες με την ένδειξη «θετικά σημεία» και «αρνητικά σημεία», σε άλλη δε στήλη, με την ένδειξη «βαθμός» έχει σημειωθεί η βαθμολογία της επιτροπής για κάθε βαθμολογούμενο πεδίο. Μετά την ολοκλήρωση του σταδίου αυτού συντάχθηκε πίνακας βαθμολογικής προτεραιότητας κατά φθίνουσα σειρά για τους Πλοηγούς – Κυβερνήτες, στον οποίο ο Α κατατάχθηκε στην 23η θέση, αποκλειόμενος κατά τον τρόπο αυτό από το επόμενο στάδιο του διαγωνισμού (ψυχοτεχνικές δοκιμασίες – υγειονομικές εξετάσεις), καθόσον σε αυτό καλείται να συμμετάσχει αριθμός υποψηφίων ίσος με τον αριθμό των προκηρυχθεισών θέσεων. Μετά την ολοκλήρωση του διαγωνισμού συντάχθηκε από την επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού ο οριστικός πίνακας επιτυχόντων υποψηφίων Αξιωματικών Ειδικών Υπηρεσιών Πλοηγών – Κυβερνητών, ο οποίος κυρώθηκε με απόφαση του Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος, στη συνέχεια δε εκδόθηκε το προεδρικό διάταγμα με το οποίο κατατάχθηκαν στο Πυροσβεστικό Σώμα, μεταξύ άλλων οι πρώτοι είκοσι από τους προαναφερόμενους πίνακες με το βαθμό του Ανθυποπυραγού Πλοηγού – Κυβερνήτη, κατά παράλειψη του Α.

Ερωτάται:

1. α) Κατά ποιας ή ποιων πράξεων πρέπει να στραφεί ο Α;

β) Με ποιο ένδικο βοήθημα;

γ) Ενώπιον ποιου καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιου δικαστηρίου;

Να μνημονευθούν οι σχετικές διατάξεις.

2. Ο Α προβάλλει με το ως άνω ένδικο βοήθημα ότι εν προκειμένω δεν συντάχθηκε, έστω συνοπτικά, πρακτικό από το οποίο να προκύπτει ευσύνοπτη αιτιολογία ως προς τη βαθμολογία που του δόθηκε στη συνέντευξη, τούτο δε, συνιστά πλημμέλεια κατά τη διεξαγωγή της συνέντευξης.

α) Ποιο κατά τη γνώμη σας θα έπρεπε να είναι το περιεχόμενο του πρακτικού ατομικής συνέντευξης ενός υποψηφίου;

β) Ποιοι σκοποί θάλπονται με τη σύνταξη του εν λόγω πρακτικού συνέντευξης των υποψηφίων;

γ) Ευσταθεί ο ως άνω ισχυρισμός του Α ότι εν προκειμένω δεν συντάχθηκε, έστω συνοπτικά, πρακτικό από το οποίο να προκύπτει ευσύνοπτη αιτιολογία ως προς τη βαθμολογία που του δόθηκε στη συνέντευξη;

3. Κατά τις 7 π.μ. της ημέρας της συζήτησης της υπόθεσης στο αρμόδιο δικαστήριο, ο δικηγόρος του Α υπέστη κωλικό του νεφρού. Ενόψει του ότι, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης δεν εμφανίστηκε κανείς για λογαριασμό του Α, το δικαστήριο απέρριψε το ένδικο βοήθημα λόγω έλλειψης νομιμοποίησης.

α) Ποιο ένδικο μέσο μπορεί να ασκήσει ο Α κατά της απόφασης αυτής; Να μνημονευθεί η σχετική διάταξη.

β) Τι γεγονότα μπορεί να επικαλεστεί ο Α προκειμένου να κριθεί από το δικαστήριο ότι πράγματι εμποδίστηκε η νομιμοποίηση του πληρεξουσίου δικηγόρου του;

γ) Μπορεί ο Α να επικαλεστεί ως λόγο της μη νομιμοποίησης του υπογράφοντος το δικόγραφο πληρεξουσίου δικηγόρου του το γεγονός ότι δεν κοινοποιήθηκε σε αυτόν ή στον πληρεξούσιο δικηγόρο του αντίγραφο του δικογράφου του ενδίκου βοηθήματος και της πράξης του Προέδρου του οικείου Τμήματος του αρμόδιου δικαστηρίου, περί ορισμού εισηγητή και δικασίμου της υπόθεσης, ούτε πριν από την πρώτη δικάσιμο, ούτε ύστερα από την τυχόν αναβολή της για άλλη δικάσιμο;

Να μνημονευθούν οι σχετικές διατάξεις.

4. α) Υπό την εκδοχή ότι η Διοίκηση προβεί τελικά, σε συμμόρφωση με δικαστική απόφαση που δικαιώνει τον Α, στην κατάταξή του αναδρομικά από το χρόνο κατάταξης των επιτυχόντων συνυποψηφίων του στον εν λόγω διαγωνισμό αλλά, παρά τη νόμιμη υποχρέωσή της, δεν του καταβάλλει αναδρομικές αποδοχές, ποιο ένδικο βοήθημα μπορεί να ασκήσει ο Α και με βάση ποια διάταξη;

β) Τι θα αξιώσει με αυτό το ένδικο βοήθημα;

B' 2018

Ο Α, ο οποίος είχε προσληφθεί με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στον Δήμο Δ, επιθυμώντας να μετατεθεί σε αντίστοιχη δημοτική υπηρεσία της πόλης καταγωγής του (πόλη Κ), υπέβαλε στη Διεύθυνση Προσωπικού του Δήμου Δ σχετική αίτηση στις 2/3/2011. Με την ίδια αίτηση δήλωσε ότι από την επομένη, 3/3/2011, θα κατοικεί μόνιμα στην πόλη Κ, χωρίς έκτοτε να ξαναεμφανισθεί στην υπηρεσία του στον Δήμο Δ. Η ως άνω αίτηση του Α απορρίφθηκε σιωπηρώς, δεδομένου ότι ο νόμος Ν, ο οποίος διέπει το καθεστώς των δημοτικών υπαλλήλων της κατηγορίας του Α, αποκλείει ρητά τη μετάθεση των υπαλλήλων αυτών. Ο Α κατέθεσε στις 2/5/2011 στη Γραμματεία του Διοικητικού Πρωτοδικείου της περιφέρειάς του αίτηση ακυρώσεως, την οποία υπέγραψε ο ίδιος, απευθυνόμενη προς το διοικητικό αυτό πρωτοδικείο, με την οποία ζήτησε την ακύρωση της σιωπηρής αρνήσεως του Δήμου Δ να ικανοποιήσει το αίτημά του. Με την αίτηση προέβαλε, μεταξύ άλλων, ότι ο νόμος Ν, κατά το μέρος που απαγορεύει τη μετάθεση υπαλλήλων, αντίκειται σε σειρά συνταγματικών διατάξεων και ιδίως στα άρθρα 5 παρ. 1 και 22 παρ. 1 του Συντάγματος, που κατοχυρώνουν, αντίστοιχα, το δικαίωμα στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας και το δικαίωμα στην εργασία. Στις 30/5/2011 ο Διευθυντής Προσωπικού του Δήμου απέστειλε έγγραφο στον Δήμαρχο, με το οποίο βεβαίωνε ότι ο Α δεν είχε εμφανισθεί έως και την 29/5/2011 στην υπηρεσία του και την ίδια ημέρα (30/5/2011) ο Δήμαρχος κάλεσε σε απολογία τον Α με έγγραφό του, αναφέροντας στο έγγραφο αυτό ότι καλεί τον Α σε απολογία για το προβλεπόμενο από τον νόμο Ν πειθαρχικό παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής υπαλλήλου από τα καθήκοντά του για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 22 συνεχών εργασίμων ημερών, για το οποίο ο ίδιος νόμος προβλέπει ότι μπορεί να επιβληθεί από τον Δήμαρχο η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης. Κατά τα λοιπά στο ως άνω έγγραφο (κλήση σε απολογία) του Δημάρχου γινόταν παραπομπή στο περιεχόμενο του εγγράφου του Διευθυντή Προσωπικού, το οποίο απεστάλη επίσης στον Α. Λόγω της δικαστικής εκκρεμότητας της αιτήσεως ακυρώσεως ο Δήμαρχος θεώρησε ότι θα έπρεπε να αναμείνει τη σχετική δικαστική απόφαση πριν εκδώσει πειθαρχική απόφαση. Ο Α συνέταξε στις 10/9/2014 και κατέθεσε αυθημερόν απολογητικό υπόμνημα στον Δήμαρχο Δ, στο οποίο ανέφερε ότι καθ' όλη την περίοδο από 3/3/2011 έως 10/9/2014 δικαιολογημένα απείχε από την εργασία του στον Δήμο Δ, δεδομένου ότι είχε ζητήσει να μετατεθεί, είχε δε ασκήσει και σχετική αίτηση ακυρώσεως η εκδίκαση της οποίας εκκρεμούσε ακόμη. Τελικώς ο Δήμαρχος εξέδωσε στις 11/9/2014 απόφαση με την οποία επέβαλε στον Α την πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης λόγω συνεχούς απουσίας από 3/3/2011 έως 10/9/2014. Κατόπιν αυτού ο Α άσκησε υπαλληλική προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικράτειας κατά της ανωτέρω αποφάσεως του Δημάρχου, με την οποία προέβαλε: α) ότι για την απόλυσή του έπρεπε να προηγηθεί απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου αποτελούμενου κατά τα δύο τρίτα τουλάχιστον από μόνιμους υπαλλήλους, β) ότι η απόφαση αυτή εκδόθηκε κατά παράβαση ουσιώδους τόπου της διαδικασίας δεδομένου ότι το έγγραφο της κλήσης του Α σε απολογία δεν περιείχε οποιαδήποτε περιγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος που του αποδιδόταν και γ) ότι το πειθαρχικό του παράπτωμα, όπως του είχε αποδοθεί αρχικά (αδικαιολόγητη αποχή από 3/3/2011 έως 29/5/2011), είχε υποπέσει στην προβλεπόμενη από τον νόμο Ν διετή παραγραφή, η οποία είχε ανασταλεί για ένα έτος μετά την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης (με αποτέλεσμα η συνολικά επιτρεπόμενη διάρκειά της να είναι τρία έτη).

Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα, καλείστε να απαντήσετε συνοπτικά, αλλά αιτιολογημένα, μνημονεύοντας όπου απαιτείται, τις σχετικές διατάξεις, στα ακόλουθα ερωτήματα:

α) Είναι βάσιμοι οι ισχυρισμοί του Α για αντισυνταγματικότητα του νόμου Ν;

β) Η αίτηση ακυρώσεως του Α ασκήθηκε αρμοδίως ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου; Η αίτηση ασκήθηκε παραδεκτώς κατά τα λοιπά (ως προς την προσβαλλόμενη παράλειψη και τον τρόπο ασκήσεως);

γ) Ο Α μπορούσε να ασκήσει υπαλληλική προσφυγή κατά της πειθαρχικής απόφασης του Δημάρχου;

δ) Είναι βάσιμοι οι ισχυρισμοί του Α, που προβλήθηκαν με την προσφυγή του;

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ – ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

B' 2015

Στην πόλη Ψ, ο Α απόφοιτος κολεγίου στο οποίο διδάσκονται νομικά μαθήματα, λειτουργεί γραφείο επί της οδού Μ σε ισόγειο διαμέρισμα, στην πρόσοψη του οποίου έχει αναρτήσει επιγραφές, με τις οποίες υπόσχεται τη δυνατότητά του να αναλαμβάνει δικαστικά υποθέσεις πολιτών που έχουν οφειλές προς τις τράπεζες. Οι συναντήσεις-συζητήσεις με τους οφειλέτες γίνονται στο ως άνω γραφείο, όπου του προσκομίζουν τα έγγραφα των οφειλών και συμφωνούν την αμοιβή του Α. Στις συζητήσεις στο γραφείο αυτό, παρίσταται και ο δικηγόρος Β μέλος του δικηγορικού συλλόγου του πρωτοδικείου Ψ, ο οποίος είναι γνωστός με την ιδιότητά του στη πόλη και εν προκειμένω, προσπαθεί να αποκτήσει με αυτό τον τρόπο πελατεία από τη συγκεκριμένη ομάδα των πολιτών-οφειλετών τραπεζών και δηλώνει ότι συνεργάζεται με τον Α στις υποθέσεις που αναλαμβάνει το συγκεκριμένο γραφείο και πράγματι υπογράφει με τη σφραγίδα του δικόγραφα ή άλλα έγγραφα που συντάσσει ο Α.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ:

1. Μπορεί ο Α να αναλαμβάνει δικαστικά τις παραπάνω υποθέσεις; ή αυτές ανήκουν αποκλειστικά στην αρμοδιότητα του δικηγορικού λειτουργήματος;
2. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Ψ αν διαπιστώσει ότι ο Α διενεργεί πράξεις που ανήκουν αποκλειστικά στην αρμοδιότητα του δικηγορικού λειτουργήματος έχει δυνατότητα να στραφεί κατά του Α; Και αν ναι τι μέτρα μπορεί να λάβει;
3. Ο δικηγόρος Β με τη προπεριγραφόμενη συμπεριφορά του παραβίασε διατάξεις του κώδικα δεοντολογίας και αν ναι ποιες;

Οι απαντήσεις να έχουν αιτιολογία και αναφορά στις διατάξεις που στηρίζονται.

A' 2016

Ο εντολέας Ε ανέθεσε στο δικηγόρο Γ τη διεκδίκηση αποζημίωσής του και χρηματικής ικανοποίησής του λόγω ηθικής βλάβης από τραυματισμό του σε τροχαίο ατύχημα. Συμφώνησαν εγγράφως ότι ο δικηγόρος θα λάβει ως αμοιβή 10% από το τελεσιδικώς επιδικασθέν ποσό. Ενώ ο Γ είχε ασκήσει και προσδιορίσει την αγωγή, ο δικηγόρος Δ έχοντας λάβει γνώση της συμφωνίας, πρότεινε στον Ε να αναλάβει την υπόθεση αυτή με αμοιβή 6% επί του τελεσιδικώς επιδικασθέντος ποσού. Ο Ε, θεωρώντας ως συμφερότερη την πρόταση αυτή, ανακάλεσε την εντολή προς τον Γ και του ζήτησε την επιστροφή του φακέλου, χωρίς να καταβληθεί κάποια αμοιβή. Στο μεταξύ στην παράλληλη ποινική υπόθεση για το τροχαίο ατύχημα εκλήθη ως μάρτυρας ο δικηγόρος του Ε, Γ.

- 1) Πώς κρίνετε δεοντολογικά τη συμπεριφορά του Δ;
- 2) Ποια τα δικαιώματα του Γ στο αίτημα του εντολέα του να του επιστραφεί ο φάκελος; Σε περίπτωση αρνήσεως επιστροφής φακέλου, πώς δύναται ο εντολέας να τον αναλάβει;

3) Δύναται να καταθέσει ο Γ ως μάρτυρας; (να μη ληφθούν υπ' όψιν για το τελευταίο ερώτημα οι διατάξεις του Κώδικα Δεοντολογίας).

B' 2016

A. Στο Δικηγορικό Σύλλογο Ψ υποβλήθηκε καταστατικό σύστασης δικηγορικής εταιρίας, που περιείχε τις παρακάτω διατάξεις:

1. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «B και Δ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ»

Στην πόλη Ψ σήμερα, 3 Σεπτεμβρίου 2015, οι παρακάτω συμβαλλόμενοι: 1) Α.Β., δικηγόρος Ψ, κάτοικος Ψ, οδός Χ, αρ. Ω. 2) Γ.Δ., δικηγόρος Ψ, κάτοικος Ψ, οδός Χ, αρ. Ω. 3) Ε Ζ., συνταξιούχος δικηγόρος Ψ, κάτοικος Ψ, οδός Χ, αρ. Ω. 4) Η.Θ., συμβολαιογράφος Ψ, κάτοικος Ψ, οδός Χ, αρ. Ω. αποφασίζουν τη σύσταση ομόρρυθμης δικηγορικής εταιρίας με τους παρακάτω όρους:

2. ΕΠΩΝΥΜΙΑ

- 1) Η επωνυμία της εταιρίας είναι «B και Δ ομόρρυθμη Δικηγορική Εταιρία».
- 2) Η αλλαγή της επωνυμίας γίνεται με τροποποίηση του καταστατικού. Η νέα επωνυμία καθορίζεται με απόφαση των $\frac{3}{4}$ των μεριδίων των εταίρων.

3. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της εταιρίας είναι η παροχή κάθε είδους δικηγορικών, λογιστικών και κτηματομεσιτικών υπηρεσιών σε τρίτους.

4. ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η εταιρία είναι αόριστης διάρκειας.

5. ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΤΑΙΡΩΝ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

- 1) Οι εταίροι δεν υποχρεούνται να εισφέρουν την προσωπική τους εργασία στην εταιρία. Υποχρεούνται όμως να εισφέρουν είδος (βιβλία, έπιπλα, κ.λπ.) κατά χρήση.
- 2) Για τις έναντι τρίτων τυχόν υποχρεώσεις της εταιρίας ευθύνεται το νομικό πρόσωπο και όχι οι εταίροι.

6. ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

- 1) Η εταιρία διοικείται και εκπροσωπείται από τον Κ.Λ., λογιστή, που οι εταίροι ορίζουν διαχειριστή της εταιρίας και η θητεία του είναι τριετής.
- 2) Ο διαχειριστής έχει τη διοίκηση του νομικού προσώπου της εταιρίας, φροντίζει και διαχειρίζεται τις υποθέσεις της και την εκπροσωπεί, δικαστικά και εξώδικα.
- 3) Ο διαχειριστής ορίζεται με ομόφωνη απόφαση των εταίρων και ανακαλείται με ομόφωνη απόφαση των εταίρων, για οποιονδήποτε λόγο.
- 4) Ο διαχειριστής δικαιούται αμοιβής, που αποφασίζεται με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

7. ΕΙΣΟΔΟΣ – ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ – ΑΠΟΒΟΛΗ ΕΤΑΙΡΟΥ

1) Η πρόσληψη νέου εταίρου δεν επιτρέπεται.

2) Επιτρέπεται η αποχώρηση εταίρου, ελεύθερα οποτεδήποτε, μετά από προηγούμενη έγγραφη γνωστοποίηση στην εταιρία, υπό την προϋπόθεση ότι έχει παρέλθει εξάμηνο από τη γνωστοποίηση.

ΕΡΩΤΗΜΑ

Θα εγκριθούν από τον Δικηγορικό Σύλλογο Ψ οι παραπάνω διατάξεις και, αν όχι, για ποιους λόγους, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων;

Β. Ο δικηγόρος Α.Β. της ως άνω εταιρίας ενημερώνει την 20.10.2015 το δικηγόρο Χ ότι, κατά τη δικάσιμο του Εφετείου Ψ της 2ας.11.2015, στη μεταξύ τους αντιδικία θα ζητήσει αναβολή στη συζήτηση της πρωτοεπίστακτης υπόθεσής τους γιατί δεν θα μπορέσει να προετοιμαστεί λόγω προσωπικού προβλήματος. Κατά τη δικάσιμο της 2ας.11.2015, κατά την εκφώνηση της υποθέσεως στο ακροατήριο, ο δικηγόρος Χ αρνείται να συναινέσει στην αναβολή, ισχυριζόμενος ότι ο δικηγόρος Α.Β. δεν τον ενημέρωσε ποτέ ότι θα ζητήσει αναβολή και χωρίς να προβάλει κανέναν άλλο λόγο. Οι δύο δικηγόροι αψιμαχούν ενώπιον του δικαστηρίου, αλληλοεξυβρίζονται και απειλούν ο ένας τον άλλο με υποβολή μηνύσεως, προκαλώντας την αντίδραση της έδρας, που αποσύρεται μέχρι να ηρεμήσουν τα πνεύματα.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

1. Ποιες διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων παραβίασαν οι Α.Β. και Χ;

2. Ποιους λόγους θα μπορούσε να προβάλει ο Χ για να αρνηθεί την αναβολή στον Α.Β.;

3. Με ποια προϋπόθεση μπορούν οι Α.Β. και Χ να αλληλομηνυθούν;

Α΄ 2017

Ο Α δικηγόρος, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, κατά τη συζήτηση αγωγής από τροχαίο ατύχημα που είχε καταθέσει για λογαριασμό του εντολέα του Β, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης δεν κατέθεσε με την κατάθεση των προτάσεων το γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών.

Ο Α δεν εκδίδει σχετικό γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών και στην περίπτωση κατάθεσης εισαγωγικού δικογράφου αίτησης ασφαλιστικών μέτρων νομής που κατέθεσε στο Ειρηνοδικείο Θεσσαλονίκης για λογαριασμό του εντολέα του Γ.

Ερωτάται:

1. Τι είναι κατά νόμο το γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών;

α) Υπάρχει κατά νόμο η υποχρέωση έκδοσης γραμματίου προκαταβολής εισφορών από τον Α για τις παραπάνω υποθέσεις;

β) Υπάρχουν δικονομικές συνέπειες μη έκδοσης γραμματίου προκαταβολής εισφορών και προσκόμισής αυτού στο αρμόδιο δικαστήριο;

2. Υποχρεούνται οι γραμματείες των ως άνω δικαστηρίων σε κάποια ενέργεια, μετά τη διαπίστωση ότι, εκ μέρους του δικηγόρου Α, υπάρχει έλλειψη προσκόμισης γραμματίων προκαταβολής εισφορών για τις νομικές ενέργειες που έκανε;
3. Ποιες είναι οι κυρώσεις που προβλέπονται από τον Κώδικα Δικηγόρων μετά την άνω συμπεριφορά του Α;
4. Αν υποθεθεί ότι ο Γ έχει την ιδιότητα του δικηγόρου, διαφοροποιείται η απάντησή σας στο ερώτημα 1α;

Β' 2017

Ο εισαγωγέας αυτοκινήτων Ε επιθυμεί τη μετάφραση ενός εγγράφου από τη γερμανική στην ελληνική γλώσσα, προκειμένου να το προσκομίσει στις τελωνειακές αρχές. Για το λόγο αυτό επισκέπτεται το γραφείο του δικηγόρου Δ, ο οποίος έχει επαρκή γνώση της γερμανικής γλώσσας και αφού τον ενημέρωσε ότι πριν από λίγο επισκέφθηκε και απασχόλησε για μισή περίπου ώρα το δικηγόρο Χ για το ίδιο θέμα, αλλά τελικώς δεν του ανέθεσε το έργο της μετάφρασης του εγγράφου, του θέτει τα εξής ερωτήματα:

- 1) Προκειμένου να έχει ισχύ έναντι των τελωνειακών αρχών η μετάφραση του εγγράφου που θα πραγματοποιηθεί από το δικηγόρο Δ, αρκεί μόνο η μετάφραση του εγγράφου;
- 2) Σε περίπτωση που η μετάφραση έχει ισχύ, μπορεί ο δικηγόρος Δ να εκδώσει επικυρωμένο αντίγραφο του μεταφρασμένου εγγράφου, προκειμένου ο Ε να το χρησιμοποιήσει μελλοντικά και σε άλλη υπηρεσία;
- 3) Επειδή ο Ε θα εξουσιοδοτήσει τον υπάλληλο του γραφείου του να καταθέσει στο τελωνείο το έγγραφο που θα μεταφραστεί, μπορεί ο δικηγόρος Δ να θεωρήσει το γνήσιο της υπογραφής του Ε;
- 4) Ποια υποχρέωση έχει ο δικηγόρος Δ έναντι του δικηγόρου Χ πριν να αναλάβει την υπόθεση της μετάφρασης που του αναθέτει ο Ε;

Οι απαντήσεις να έχουν αιτιολογία και αναφορά στις διατάξεις που στηρίζονται.

Α' 2018

Ο εντολέας Α συναντάται στη Θεσσαλονίκη στις 15-10-2015 με το δικηγόρο Δ, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, και του παραδίδει αντίγραφο μιας αγωγής, η οποία συζητείται ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης στις 15-2-2015. Η αγωγή έχει συνταχθεί από το δικηγόρο Θεσσαλονίκης Ε. Ο Δ, αφού μελετά εμβριθώς το κείμενο, αποφαινεται ότι η αγωγή είναι κακογραμμένη, ότι ως έχει διατυπωθεί στερείται νόμιμης βάσης και ότι είναι βέβαιο ότι θα απορριφθεί. Συνιστά δε στον Α να αλλάξει άμεσα δικηγόρο γιατί με την παρούσα εκπροσώπησή του δεν θα έχει καμία απολύτως τύχη. Ο Α πείθεται και την επόμενη ημέρα ανακαλεί την πληρεξουσιότητα και αναθέτει το χειρισμό της υπόθεσης στο Δ. Ακολούθως, ο Δ καταθέτει στα δικαστήρια της Θεσσαλονίκης δήλωση παραίτησης από το δικόγραφο της προηγούμενης αγωγής και εν συνεχεία καταθέτει εκ νέου το ίδιο δικόγραφο που είχε συντάξει ο Ε, με δική του υπογραφή. Ο Ε, που συν τοις άλλοις δεν έχει πληρωθεί για την εργασία του για τη σύνταξη της αγωγής, είναι βαθύτατα δυσαρεστημένος από τα παραπάνω και επιθυμεί να προχωρήσει σε πειθαρχικά μέτρα κατά του Δ.

Πόσα και ποια πειθαρχικά παραπτώματα έχει διαπράξει ο Δ και ποιο είναι το αρμόδιο όργανο για την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας και την επιβολή των νόμιμων πειθαρχικών ποινών;

B' 2018

Η δικηγόρος Ζ δημιούργησε ιστοσελίδα για την επαγγελματική της προβολή. Καταχώρησε το βιογραφικό της, τις σπουδές και τις δημοσιεύσεις της. Σε άλλα σημεία αναφέρει ότι της ανατέθηκε το διαζύγιο της γνωστής τραγουδίστριας Λ και ότι πέτυχε σοβαρή αποζημίωση για το γνωστό επιχειρηματία Ψ από ιατρικό σφάλμα. Δηλώνει επίσης ότι αναλαμβάνει υποθέσεις συγκεκριμένων αντικειμένων με αμοιβή 10% πλέον του γραμματίου προκαταβολής εισφορών και του ΦΠΑ.

Ο Πρόεδρος του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου είδε την ιστοσελίδα και περιέτρεξε το περιεχόμενό της.

A) Έχει παραβιάσει η Ζ τον Κώδικα Δικηγόρων και αν ναι ποιες διατάξεις του και γιατί;

B) Πρέπει ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου να προβεί σε κάποιες ενέργειες και, αν ναι, σε ποιες;